

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. E. U. S.

In acest număr:

FACTORUL TIMP

de M. Mihail
(pag. 3-a)

Reîntîlnire cu teatrul „Mossoviet“

de Radu Beligan
(pag. 5-a)

Prima balerină a lumii

de Franz Fühmann
(pag. 7-a)

Achile și broasca

Un studiu cu pretenții științifice al unei organizații americane finanțate de Fondul Rockefeller a readus în actualitate o alegorie a anticei Ellade: Achile și broasca. De data asta într-o nouă versiune, în care Achile simbolizează Uniunea Sovietică, iar broasca (testoasă) Statele Unite ale Americii. Călcînd pe urmele sofiștilor antici, urmașii lor de pe malurile Potomacului ar dori să convingă lumea că Achile nu va reuși niciodată să ajungă din urmă broasca testoasă.

Că faptele duc la concluzii diametral opuse este, cum ar spune un binecunoscut romancier englez, altă poveste. Iar sofiștii n-ar mai fi sofiști dacă, pornind de la premise reale, n-ar ajunge la concluzii false.

În cazul nostru realitatea se impune cu atîta evidență oricărui om deprins să raționeze logic, încît aproape că lamentabilele raționamente ale neo-sofiștilor americani ar putea fi lăsate fără răspuns. În definitiv, nu e pentru prima dată cînd de pe celălalt tîrm al Oceanului răsună asemenea ieremiade la adresa economiei sovietice...

Numai că, de data aceasta „concluziile” înțelepților cu pricina coincid cu o serie de fapte care le situează într-o lumină cel puțin ciudată. Se știe, astfel, că datele preliminare arată că sarcinile primului an al septenarului vor fi simțitor depășite, că în U.R.S.S. mișcarea pentru îndeplinirea septenarului în 6 ani și chiar mai devreme se extinde cu fiecare zi. Nu mai vorbim că de pe teritoriul Uniunii Sovietice și nu din altă parte a fost lansat cu succes primul satelit artificial al Pămîntului, prima rachetă cosmică și prima stație cosmică interplanetară...

Așa dar, Achile nu numai că se află pe drumul cel bun, dar în unele privințe a luat-o încă de pe acum înaintea broastei.

Acest lucru îl vede și-l recunoaște toată lumea, în afară de neo-sofiștii de dincolo de Ocean. Dar asta nu poate întîrzia nici cu o fracțiune de secundă clipa cînd Achile își va ajunge ținta. Ba, mai degrabă, dimpotrivă.

I. R.

„Și eu vreau să ascult semnalele stației automate interplanetare!”

Radioamatorul Alexandr Brozdovski și fetița sa, Marina.

Trenurile prieteniei

Plecăm în Uniunea Sovietică! Plecăm la Moscova! Tot alîtea exclamații bucurtoase care, în ultimele luni s-au făcut auzite tot mai des pe peroanele largi și primitoare ale Gării de Nord, de unde pornește în cursă trenul internațional București-Moscova.

Intr-adevăr, în ultimul timp numărul turiștilor romîni în Uniunea Sovietică a cunoscut o creștere vertiginoasă. Mii de oameni ai muncii de pe întreg cuprinsul țării, doritori să vadă cu ochii lor marile realizări ale economiei și culturii sovietice au participat, începînd din primăvară, la călătoriile turistice „Trenul prieteniei”, organizate de Consiliul General A.R.L.U.S. și O.N.T.-Carpați.

Primul „Tren al prieteniei” a părăsit Gara de Nord în preajma zilei de 1 Mai. Turiștii care călătoreau cu el — oameni de cultură, ingineri și tehnicieni, elevi și studenți, mulți dintre ei cîștigători ai concursului organizat de revista noastră — au vizitat două mari orașe sovietice — Moscova și Kiev, au cunoscut îndeaproape activitatea a nenumărați muncitori și intelectuali sovietici și au avut fericitul prilej să participe la grandioasa demonstrație de 1 Mai în Piața Roșie.

De atunci au mai părăsit Bucureștiul cu destinația Moscova și alte „Trenuri ale

prieteniei”, pînă acum cinci la număr, cu care au călătorit alte multe sute de oameni ai muncii, la fel de dornici să cunoască nemijlocit realitățile economice și culturale ale marelui popor care a uimit lumea cu realizările lui. La aceste călătorii au participat mulți țărani colectivști și cu gospodării individuale, președinți de gospodării agricole colective și tehnicieni agricoli, mecanizatori din G.A.S. și S.M.T., cercetători științifici și specialiști din Ministerul Agriculturii și Silviculturii. Cu un tren aparte au călătorit muncitori și tehnicieni din fabrici și uzine, ingineri și specialiști din institute științifice și ministere.

Țărani și muncitori, ingineri și tehnicieni romîni din toate colțurile țării — aproape 2.000 la număr — dintre care unii nu ieșiseră poate din limitele geografice ale regiunii lor, au avut astfel posibilitatea să admire nu numai frumusețile peisajului rus, mărturiile gloriosului trecut și prezent al unui popor înzestrat, da, să-și și cunoască pe oamenii sovietici în plină activitate de realizare a prevederilor planului septenal. Turiștii au cercetat cu luare aminte colhozuri și uzine, au luat contact nemijlocit cu constructorii comunismului, cu care au schimbat nu numai cuvinte calde de prietenie, dar de la care au și

învățat multe. Pretutindeni, oamenii sovietici i-au întâmpinat cu ospitalitatea lor tradițională, cu inima deschisă, cu dorința sinceră de a le arăta tot ce-i interesează.

Reveniți în țară, turiștii au devenit înflăcărați propagandiști ai realității sovietice. Ei au vorbit nu numai tovarășilor lor de muncă, dar și în cadrul unor adunări inițiate de A.R.L.U.S. în centrele de regiuni și raioane, despre cele văzute în U.R.S.S., despre întâlnirile avute cu muncitori și țărani sovietici, despre strălucitele victorii dobîndite de aceștia în construirea comunismului. Rămîne ca organizațiile A.R.L.U.S. să se folosească și în viitor de acest mijloc viu de popularizare a Uniunii Sovietice, a cărui eficacitate a fost dovedită, între altele și de numărul marea sporit al celor dornici să viziteze marea țară prietenă.

Legăturile directe, contactul nemijlocit cu realitatea sovietică stabilite de muncitorii, țărani și intelectuali romîni cu prilejul călătoriilor turistice „Trenul prieteniei” constituie o nouă contribuție la o tot mai bună cunoaștere a popoarelor noastre, la întărirea tradiționalei prietenii romîno-sovietice.

I. Dascălu

Istoria unei dedicații

Nu incapa îndoială, toți cei care au citit „Soarta unui om”, impresionanta navelă a lui Șolohov, au băgat de seamă dedicația care o însoțește: „Evgheniei Grigorievna Levițkaia, membru al P.C.U.S. din 1903”.

Și probabil că mulți cititori s-au întrebat: cine-i Evghenia Grigorievna Levițkaia? Și de ce i-a închinat Șolohov povestirea? Răspunsul l-am aflat zilele acestea din ziarul „Izvestia” care a publicat un scurt fragment dintr-o carte intitulată „Drumuri”, scrisă de cunoscutul sudor Alexei Ulesov, de două ori Erou al Muncii Socialiste.

Iată ce povestește autorul cărții, care a avut o întâlnire cu Evghenia Grigorievna, acasă la dînsa, la Moscova. Întrebată de cită vreme îl cunoaște pe Șolohov, Levițkaia a răspuns:

— De mult, de cînd Șolohov a adus la editură „Moskovski raboci” unde lucram ca șefa a secției de îndrumare, prima parte a romanului „Pe Donul liniștit”. Ca să spun drept, n-am prea avut mare chef să-l citesc. Manuscrisul era foarte gros și se întimplase că tocmai înainte de asta să mai fi citit zeci de alte manuscrise fără să dau de vreunul bun pentru tipar. Așa că l-am pus în servietă și am plecat acasă.

Dar gîndul că trebuia totuși să-l citesc mă obseda. Și seara tirziu, după ce am terminat treburile gospodărești și cu

foarte că mă simțeam foarte obosită, mai mult din obișnuință am început să răsfoiesc manuscrisul: era bătut la mașină și ici-colo se putea vedea cite o schimbare făcută de autor.

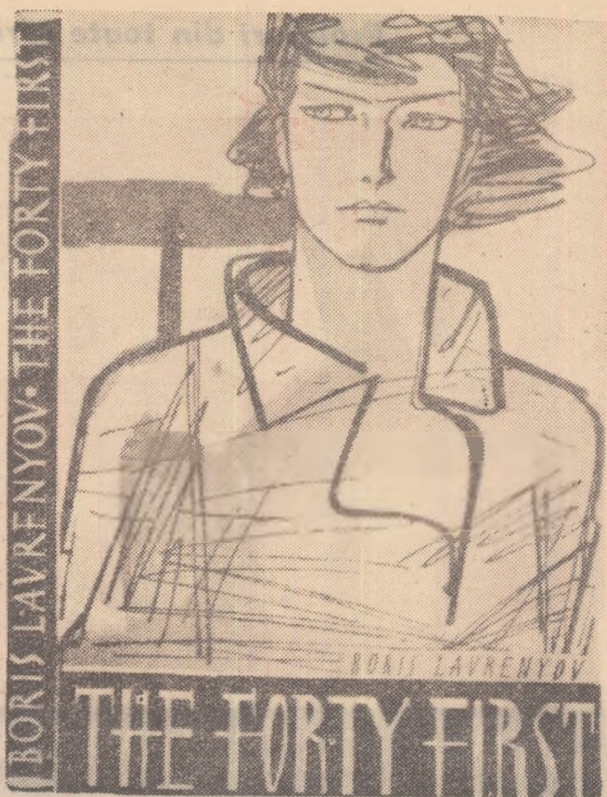
Am început să citesc. După citeva pagini m-am oprit, însă. Ce mai e și asta? Dar s-ar putea totuși ca prima impresie să mă înșele. Am luat-o de la capăt... Și impresia a fost și mai puternică.

N-am mai putut să las manuscrisul din mîna. Într-un tirziu, mi-am chemat fiul să continue el lectura. N-am mai dormit în noaptea aceea. Am citit așa, pînă dimineața...

A doua zi, cînd șefa secției de literatură m-a întrebat ce părere am despre manuscris, i-am răspuns că e admirabil.

Am ținut să-l cunosc cit mai repede pe autor. Și, n-a trecut mult, l-am întâlnit pe Mihail Alexandrovici Șolohov la editură. Era foarte tînăr, de statură mijlocie și scîlbău. Purta o scurtă de piele și cubancă. M-a mirat că era așa de tînăr și i-am și spus-o. Am recomandat cartea spre editare. Așa a început prietenia noastră.

Deci, iată dezlegată taina dedicației: Evghenia Grigorievna Levițkaia a fost cel dintîi critic și cel dintîi admirator al lui Șolohov, aceea care a „descoperit” pe acest titan al literaturii sovietice.

B. Markevici. Coperta la ediția în limba engleză a nuvelei „Al 41-lea” de Boris Lavrenev.

Ce a arătat un turneu...

Spectacolele date în Australia de trupa de balet a Bolșoiului s-au bucurat de un succes răsunător. Nopti de-a rîndul, mulțimi uriașe se îngrămădeau în fața intrării teatrelor australiene în nădejdea că dimineața, la deschiderea ghișeeilor, vor izbuli să obțină un bilet.

Turneul trupei sovietice de balet a însemnat astfel nu numai un mare eveniment pentru relațiile culturale dintre Australia și Uniunea Sovietică, ci și un pas spre o înțelegere mai bună între popoarele celor două țări.

Presa australiană s-a exprimat în termeni extrem de elogiosi despre baletul sovietic. „De la prima apariție a Rimmei Karelskaia și a lui Iuri Kondratov în admirabilul adagio din „Lacul lebedelor” — scris criticul ziarului „Melbourne Guardian” — trupa i-a fermecat pe spectatori cu tehnica și înaltul ei nivel artistic.”

„Amatorii de balet din Sidney care n-au izbutit să obțină bilete la aceste spectacole au

apreciat cum se cuvine gestul generos al oaspeților care și-au sacrificat o parte din timpul lor liber spre a da un spectacol special la televiziune și un recital pentru elevii școlii de balet.” — a subliniat ziarul „Tribune” din Sidney.

Făcînd un bilanț al acestui turneu, cunoscutul om de teatru australian H. Hunt a declarat: „Ecoul stîrnit printre australieni de turneul trupei de balet a Teatrului Mare a arătat trei lucruri:

În primul rînd, marele interes și dragostea pentru balet care există în Australia;

În al doilea rînd, aprecierea baletului rus și în special a baletului Teatrului Mare ca cel mai bun din lume;

Și în al treilea rînd, dorința poporului australian de a dezvolta colaborarea culturală.”

După turneul întreprins în Australia, trupa sovietică de balet a plecat în Noua Zeelandă, unde spectacolele pe care le dă se bucură de același mare succes.

● Timp de două săptămîni un grup de artiști sovietici, printre care pianistul Mihail Voskresenski, violonistul Igor Polikovski, cîntăreașa Ludmila Isaeva ș.a. a dat concerte în Islanda. Artiștii sovietici s-au bucurat de un mare succes.

● Planul editorial pe 1960 al Editurii sovietice pentru literatură străină cuprinde peste 600 de titluri, opere ale unor savanți și scriitori din 48 de țări. Vor fi publicate cele mai interesante noutăți literare și științifice din democrațiile populare. Peste 200 de titluri aparțin autorilor din țările capitaliste din Europa occidentală și din S.U.A. Un loc important este acordat și creațiilor oamenilor de știință din țările Africii și Asiei.

● În cursul acestei luni s-au împlinit 100 de ani de la înființarea de către Lev Tolstoi a unei școli pentru copiii de țărani din lasnaia Poliana. Cu acest prilej, în localitate s-a ținut o sesiune specială a Academiei de Științe pedagogice din R.S.F.S.R. și s-a deschis o expoziție consacrată activității pedagogice a marilor scriitori.

● Pe malul fluviului siberian Tobol, în apropierea orașului Kurgan se înalță de mii de ani o colină uriașă. În urma săpăturilor făcute recent de o expediție științifică condusă de renumitul arheolog sovietic Salmikov, taina tumulusului a fost descoperită. Colina adăpostea mai multe morminte. Aici au fost înhumați cu aproape 3.000 de ani în urmă, oameni și animale. Printre obiectele dezgropate, se află oale frumos ornamentate, obiecte de aramă și de bronz, podobe feminine. Toate acestea confirmă ipoteza că mormintul datează din epoca de bronz.

● Recent, în colhozul „Timirișev” din regiunea Gorki a avut loc un seminar al dramaturgilor din R.S.F.S.R. care scriu piese pentru estradă, pentru cercurile artistice de amatori de la sate și pentru teatrele populare. Seminarul a fost organizat de Uniunea Scriitorilor, în colaborare cu Asociația unională a teatrelor și Ministerul Culturii din R.S.F.S.R. și a debătut un număr de piese scrise în ultimul timp.

● După apariția volumului de reportaje „Oameni de caracter” consacrat constructorilor din regiunile Asiei Centrale, scriitorul Konstantin Simonov și-a propus să întreprindă noi călătorii în aceste regiuni, despre care va scrie o altă serie de reportaje.

● La Concursul internațional „Haydn” pentru cvartete de coarde, care a avut loc recent la Budapesta, primele locuri au fost cîștigate de artiști sovietici. Astfel premiul I a fost acordat cvartetului de aspiranți de la Conservatorul din Moscova, iar premiul II — cvartetului din R.S.S. Lituaniană.

Semnele timpului

Padre Raimundo Spiazzi față cu racheta sovietică

Aselenizarea rachetei sovietice a deschis impresionanta perspectivă științifică, a dat aripi gândirii creatoare a savanților, i-a însuflețit pe cei, a entuziasmat pe orice om care se bucură de pașii de gigant pe care-i face omenirea în veacul nostru.

Dar a stimulat și niște umoriști în sutană.

Astfel, oficiosul Vaticanului „L'Osservatore della domenica” a consacrat evenimentului două articole care au analizat urmările pe care lansarea rachetei le va avea pentru cunoașterea umană — și din care unul măcar ar merita să fie citat în întregime pentru savoaarea lui particulară.

Așa dar, padre Raimundo Spiazzi a ridicat ochii la cer și, cutremurat de noua ipostază sub care l se înfățișa Luna, a început să fie muncit de întrebarea: „În caz că pe Lună se află cumva creaturi umane, au ele păcatul originar și-l cunosc pe Crist?”. Dacă n-am fi știut cu cine avem de-a face am fi fost tentați să credem că padre Spiazzi a fost încercat de toate chinurile iadului. Cum iadul este, însă, rezervat numai pentru necredincioși și cum padre Raimundo era cu gîndul numai la rai, ne îngăduim a socoti că anxiosul teolog n-a avut prea mult de pățimit.

Oricum, însă, un elementar simț de dreptate ne impune totuși să arătăm că lui padre Spiazzi nu i-a fost de fel ușor să afle răspuns la mistuitoarea întrebare. Căci, a raționat sfinția-sa: dacă în Lună sînt ființe umane asemănătoare nouă, prin urmare urmași ai lui Adam, înseamnă că și pe satelitul nostru stăpînește legea păcatului originar și aceea a mîntuirii dato-

rate lui Hristos. Dacă, însă, pe de altă parte, Luna e locuită de urmași ai unui alt strămoș decît Adam, se pot ivi patru posibilități: acești urmași să se afle într-o stare naturală și să nu fi fost mîntuiți; să fi fost mîntuiți dar să nu fi cunoscut alungarea din rai; să se afle încă în faza decăderii și să nu fi fost încă mîntuiți sau, în sfîrșit, să fie într-o stare de mîntuire naturală.

În care caz, această din urmă posibilitate s-ar subdivide, după părerea inefabilului teolog, în alte subpuncte: anume, fie că Hristos s-a intruchipat pe Pămînt ca să mîntuiască și ființele omenestii din alte lumi, fie că s-a încarnat și în alte lumi pe care noi nu putem să le cunoaștem.

La prima vedere s-ar părea deci că padre Raimundo Spiazzi s-a incurcat într-un labirint de raționamente din care numai grația divină l-ar fi putut scoate. Dar lucrurile nu stau deloc așa. Căci, inspirat, padre Spiazzi a găsit dintr-odată soluția salvatoare prin propriile-i puteri.

— La urma urmei — a conchis triumfal teologul nostru — racheta sovietică nu poate cu nici un chip să infirme sfința scripturii, dat fiind că Biblia privește numai fapte petrecute în lumea noastră și nu pe alte planete.

Cum rămîne, însă, atunci cu ființele omenestii din Lună? Padre Spiazzi le-a abandonat cu prea multă ușurință. Teolog n-ar fi de mirare că vreun teolog selenit răuvoitor să încerce acum a dovedi că Raimundo Spiazzi crede că poate cuceri împărăția cerurilor numai pentru că e sărac cu duhul.

D. H.

Literatura, arta și radio-ul

La Moscova au început cursurile Universității de literatură și artă... prin radio. Care sînt țelurile urmărite de această Universitate originală?

Ele au fost expuse într-un număr recent din „Nouvelles de Moscou” de scriitorul Irakli Andronikov, unul din entuziaștii ei animatori.

„Radio-ul nu-și propune să îmbrățișeze — a arătat Andronikov — un mare număr de teme. Dar aspiră să facă cunoscute auditorilor realizările de frunte ale literaturii clasice ruse și mondiale și ale literaturii sovietice. Și dorește să le prezinte auditorilor sub o formă specială — să le descopere legătura dintre literatură și muzică, dintre literatură și teatru, literatură și arta cinematografică, literatură și pictură, literatură și arta plastică.”

Universitatea radiofonică are trei cicluri de emisiuni: unul consacrat literaturii sovietice, al doilea literaturii clasice ruse din secolul al XIX-lea și de la începutul veacului nostru și, în sfîrșit, un al treilea închinat literaturii și artei de peste hotare. Emisiunile vor alterna. Uneori, însă, literatura, muzica și pictura vor fi reunite în cadrul unei singure emisiuni. Căci cum s-ar putea organiza, de pildă, o emisiune despre poezi-autori de cîntece fără a include și melodiile? Sau, cum să vorbești despre balet, fără a întovărăși explicațiile de muzică?

Vom dovedi, folosindu-ne de exemple, a explicat Andronikov, felul în care arta e legată de viață, chipul cum poetul găsește cuvîntul, singurul cuvînt potrivit spre a-i exprima gîndul, cum linia poate căpăta aripi și oglîndi o întreagă lume. Vrem să explicăm de ce tablourile îi pot emoționa pe oameni și de ce cărțile pot deveni „strategi ai forței omenestii”. Vom arăta că arta adevărată este întotdeauna o muncă. O muncă grea și complicată. Dar cu cit drumul încercărilor e mai spinos cu atît izbînda e mai strălucită. Și mai vrem să dovedim că numai o artă autentică poate să-și deschidă drum către sufletul poporului.”

Cele trei cicluri sînt prevăzute să dureze cite doi ani.

VEAC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

Redacția, și administrația: București, Str. Ion Ghibca, 5 telefon 13.03.10.

ABONAMENTE:

pe 3 luni, 10 lei; pe 6 luni 20 lei; pe un an 40 lei.

Scrisoare din Moscova

Cerul cenușiu, mohorit, a pogorit mai, mai să atingă acoperișurile caselor. Ploaia monotonă, minată de vânturile nordului, biciuiește fețele trecătorilor. A venit toamna. Și în ciuda frunzelor aurii împrăștiate pretutindeni de mesteceni și sorbi, toamna de anul acesta nu-i tradiționala „toamnă de aur” atât de dragă moscoviților. Din care pricină și șovăi. S-o pornesc la drum pe o asemenea vreme? Meseria mă obligă, însă, așa că pornesc. Încotro?

„Astronauții”

Ideea mi-a venit pe neașteptate. Cum de nu m-am gândit mai înainte. Dacă-i vre-un colț din Moscova în care oamenii se-ambulzează și pe o asemenea vreme, apoi asta-i Planetariul.

— În fiecare zi ne vizitează sute de oameni — mă informează un funcționar. Duminica, bineînțeles, numărul lor crește. Sint oameni cu cele mai diverse preocupări. Mulți din ei, turiști străini. Vizitatorii cei mai pasionați sint însă, copiii.

Se aflau tocmai de față cițiva, admirând cu ochi mari machetele sputnicilor și ale rachetelor cosmice. Discutau cu aprindere, așteptând pesemne conferința.

— Care va să zică vă interesează rachetele? — i-am întrebat.

— Și încă cum! — mi-a răspuns un ștengar, cu un ton de parcă s-ar fi mirat cum mai pot pune oamenii asemenea întrebări.

— Pariez că vrei să te faci astronaut.

— Și încă primul care s-ajungă în Lună — îmi răspunde în locu-i altul. Da' ce păcat că pină o s-ajungem și noi mari Luna, Marte și celelalte planete au să fie explorate.

Astronomia e pe cale să devină știința cea mai populară. În cițiva ani, mecanica cerească va deveni mai familiară școlărilor de azi decit vechea mecanică, copiilor de ieri. În orice caz, Uniunea Sovietică n-are să ducă lipsă de astronauți.

Sezonul expozițiilor

La ieșirea din Planetariu, mi-am amintit că toamna este și sezonul expozițiilor. Expoziția Poloniei populare, instalată în parcul „Gorki”, tocmai își încheie porțile după ce cunoscuse un mare succes.

Acum cițeva zile am vizitat Expoziția sticlei cehoslovace din piața Manejului. Amenajată cu multă artă și gust, Expoziția atrage numeroși vizitatori. Am hotărât s-o vizitez din nou.

Cu toată vremea urită, la intrare făceau coadă mai bine de 100 de persoane. Înăuntru, alți amatori își așteptau rindul la ghișee, spre a-și procura bilete pentru a doua zi.

Și, pentru c-am început să colind expozițiile, nu puteam, bineînțeles, să nu trec și pe la Expoziția Republicii Democratice Germane.

Expoziția ocupă șase săli din pavilionul Industriei ușoare de la Expoziția realizărilor economice naționale a U.R.S.S. și prezintă articole foarte diverse, de la mobilă pină la vestitele aparate fotografice. Vizitatorii arată însă o deosebită predilecție pentru turisme.

Un început promițător

La înapoiere, am trecut pe la librăria recent deschisă în strada Vesnin, care vinde cărți franțuzești. Literatura franceză, îndeosebi lucrările tehnice și pentru copii ocupă două mari vitrine, iar în interior un stand special.

Cînd am intrat în librărie, cărțile expuse erau cercetate de o duzină de persoane. Intre ele mulți studenți.

— E un început modest — mi-a declarat directorul librăriei, dar promițător. Mă tem că în curînd standul va deveni insuficient, căci librăria noastră a început să devină cunoscută, iar oamenii care se interesează de literatura franceză nu lipsesc.

M-am convins personal că nu trebuie să pierzi timpul dacă vrei să-ți procuri ultimele noutăți literare franceze. Un prieten pe care l-am întîlnit către prînz, mi-a atras atenția că librăria a pus în vânzare un dicționar al particularităților limbii franceze. După trei ore, cînd m-am dus să-l cumpăr, vânzătoarea s-a scuzat jenată:

— Îmi pare rău, dar chiar acum 10 minute l-am vindut pe cel din urmă.

Afară, ploaia s-a preschimbat în zăpadă. S-a lăsat și frigul. Într-adevăr, anul acesta toamna nu se arată prea blîndă. Cu toate acestea, bună voia nu i-a părăsit pe moscoviți. Și cum să nu fie plini de voie bună! Deși vremea-i mai uricioasă ca în alți ani, toamna anului 1959 se dovedește mai plină de făgăduieli decit multe primăveri:

„Lunnik 3” își continuă cursa triumfală, climatul politic internațional se încălzește, lagărul socialismului face progrese uriașe, viața devine mai îmbelșugată pe zi ce trece, ziua de lucru scade, safarile cresc, casele noi se născău din ciupercile speranței că războiul va fi definitiv înlăturat încălzește toate inimile.

E într-adevăr o toamnă neobișnuită.

Nikolai Novikov

In U.R.S.S. toată lumea învață

FACTORUL TIMP

Septenalul sovietic își va încheia curînd primul bilanț anual. Cînd s-a născut, cu un an în urmă, impresia pe care a produs-o peste hotarele Uniunii Sovietice n-a fost cu nimic inferioară răsnetului produs de lansarea primului sputnic. Unele ziare occidentale au și denumit planul septenal „un sputnic economic”.

Planul septenal — planul creării bazei tehnico-materiale a comunismului, poartă pecetea caracteristică planificării sovietice: realismul. La baza alcătuirii planului care a dat semnalul întrecerii pașnice decisive între socialism și capitalism au stat rezultatele tot mai favorabile produse în dezvoltarea economiei naționale de măsurile de reorganizare inițiate de Partidul Comunist și Guvernul sovietic în diferite compartimente ale industriei, agriculturii și planificării. În noile condiții, participarea creatoare a muncitorilor, inginerilor și tehnicienilor la conducerea gigantului organism al industriei sovietice a devenit un adevărat fenomen de masă.

La dezbaterile sarcinilor noului plan au participat zeci de milioane de oameni. Discuțiile în acest forum fără egal în istorie au dat forme concrete uneia din cele mai arzătoare dorințe, aceea de a scurta termenul de îndeplinire a septenalului. Dorința a fost totodată și o concluzie: analiza profundă a posibilităților active și a celor potențiale a arătat că acest obiectiv poate fi transformat în realitate. Ideea câștigării maxime de timp a devenit motorul unor noi inițiative, care n-au întîrziat să-și arate eficiența. Au luat ființă mii de brigăzi de muncă comunistă, secții întregi din fabrici și uzine și-au alcătuit planurile de producție cu obiectivul precis al realizării sarcinilor septenalului cu un an sau doi mai devreme. „Să îndeplinim septenalul înainte de termen”, a devenit cea mai populară lozincă a actualității.

Acum, cînd datele preliminare ale executării planului pe primul an al septenalului pot oferi o indicație certă și cînd se cunosc, în linii mari, și unele din principalele prevederi ale planului pe 1960, realismul obiectivelor septenalului este pe de-a-ntregul confirmat. Mai mult, se dovedește — cu toată amploarea excepțională a sarcinilor — că ritmul de dezvoltare a economiei prevăzută de plan este chiar depășit, în condiții care dovedesc posibilitatea îndeplinirii planului de 7 ani cu mult mai devreme — în 6 ani, sau, poate chiar în numai 5.

Pentru 1959 planul prevedea o creștere a producției industriale cu 7,7 la sută față de producția anului 1958. Nu trebuie uitat că, în condițiile realizării acestui ritm, la sfîrșitul septenalului, în 1965, producția globală a industriei sovietice va înregistra o creștere de cca 80 la sută. Va fi îndeplinită atunci una din sarcinile fundamentale ale septenalului — aceea de a contribui la ajungerea din urmă și apoi întrecerea S.U.A. în ce privește producția pe cap de locuitor. După aprecierile înseși ale unor economiști americani, această fază decisivă a întrecerii economice pașnice cu cea mai dezvoltată țară capitalistă ar putea fi atinsă de Uniunea Sovietică în 1970.

Cum stau lucrurile astăzi, după primele 10 luni de executare a planului pe 1959? Prevederile planului de a se obține sporul de 7,7 la sută sint considerabil depășite. Pină acum, creșterea a fost de aproape 12 la sută și nu există nici un motiv să presupunem că pină la sfîrșitul anului depășirea va fi mai mică. Potrivit datelor preliminare, planul anual va fi îndeplinit în proporție de 104—105 la sută. Tinînd seama de faptul că în 1959 fiecare procent de creștere a producției industriale valorează 11 miliarde ruble, se poate socoti că la sfîrșitul anului acesta, industria sovietică va da o producție suplimentară în valoare de aproximativ 40—50 miliarde ruble.

Se așteaptă ca la activul acestui prim bilanț al septenalului să figureze: 43 milioane tone fontă, 60 milioane tone oțel, 47 milioane tone de laminate, 129 milioane tone de țitei și 261 miliarde kilowați-ore de energie electrică. Cifrele sint, desigur, impresionante. Ele exprimă nu numai creșterea absolută cantitativă, — ceea ce nu este deloc lipsit de importanță — ci, totodată, ritmul tot mai accelerat în care se realizează o asemenea creștere a producției în

ramurile de bază ale industriei. Acest ritm îngăduie planificătorilor să prevadă pentru anul 1960 o suplimentare a sarcinilor inițial fixate în planul septenal. Se poate da ca exemplu extracția de petrol, unde se prevede un nou spor de peste 14 milioane de tone, sau producția de laminate, care va crește cu 2 milioane tone mai mult decit s-a prevăzut inițial pentru al doilea an al septenalului.

Se adeverește deci, în fapt, că propunîdu-și atîngerea unor obiective pe care unii economiști din occident le-am socotit prea îndrăznețe, oamenii sovietici se vor dovedi capabili să le îndeplinească chiar înaintea termenului prevăzut. Țara care numai acum cițeva decenii se afla mult în urma Statelor Unite în ce privește gradul de dezvoltare economică, a fost în stare nu numai să lichideze o înapoiere seculară, dar să și creeze premisele depășirii, într-un viitor deloc îndepărtat, a celei mai dezvoltate țări capitaliste.

În întrecerea dintre doi alergători, nu contează atîta avansul deținut la pornire, cît contează realmente viteza accelerată dobîndită în desfășurarea cursei. În întrecerea economică pașnică, întocmai ca într-o cursă de fond, factorul esențial este ritmul înaintării și nu superioritatea concurentului la start. În cuvîntarea pe care a rostit-o la posturile de televiziune americane, N. S. Hrușciov a spus ascultătorilor săi: „În prezent Statele Unite sint statul cel mai dezvoltat din punct de vedere economic. Indicii țării dv. au atins cel mai înalt plafon în lumea capitalistă. Aveți însă în vedere că ritmul anual mediu de creștere a industriei în Uniunea Sovietică este de 3—5 ori mai mare decit la dv. De aceea, în următorii 10—12 ani vom întrece Statele Unite atît în ceea ce privește volumul absolut al producției, cît și în ceea ce privește producția pe cap de locuitor. În agricultură, această sarcină va fi rezolvată cu mult înainte”.

După cum a arătat economistul american Roberts în cartea sa „Rusia și America”, ritmul asigurat de sistemul sovietic de planificare a permis ca U.R.S.S. să se dezvolte mult mai repede decit se dezvoltaseră Statele Unite în perioada de avînt rapid din ultimele patru decenii ale secolului trecut. Iar pentru economista engleză Joan Robinson, profesor la Universitatea din Cambridge, ritmul de dezvoltare prevăzută de planul septenal „este cu adevărat fantastic în comparație cu ritmul dezvoltării cunoscut în vechile țări industriale...”

Cu un an în urmă, cînd s-au publicat cifrele de control ale proiectului septenalului, în corul adversarilor Uniunii Sovietice răsunau tot mai rar vocele criticilor de pe vremuri ale primelor cincinale. Experiența plină de succes a economiei planificate sovietice le cam luase piuitul cleveților de profesie. Totuși, n-au lipsit, nici în 1958, „profeții” de genul următoarelor aprecieri publicate de ziarul „New York Herald Tribune” și aparținînd unor obscuri economiști americani: „Perspectivele superiorității economice a Rusiei în viitor nu sint chiar atît de mari cum ar putea să pară la prima vedere... În unele perioade, ritmul de creștere a producției a fost mai mare decit în Statele Unite, dar el se încetinește repede. De aceea se poate afirma cu deplină certitudine că este puțin probabil ca Uniunea Sovietică să întrecă Statele Unite pe plan mondial”.

Ce-or mai fi spunînd astăzi economiștii învocați cu atîta candoare de „New York Herald Tribune”, cînd, departe de a se încetini, producția industrială sovietică se arată din ce în ce mai grăbită s-o întrecă pe cea americană?

Cadența de înaintare a economiei sovietice în actuala perioadă arată că timpul este un aliat de preț al constructorilor comunismului. Aproape fără excepție, experții economiști din apus sint nevoiți să admită că ținta grandioasă pe care și-au fixat-o sovieticii pentru anii următori va fi indiscutabil atinsă.

M. Mihail

Criteriile morale ale societății sovietice

Insuși faptul că în presa sovietică apar în ultima vreme numeroase articole pe problemele moralei comuniste, vorbește elocvent despre înaltele criterii etice pe care societatea care construiește comunismul le pune în fața membrilor ei. În paginile revistei „Oktiabr”, începând din februarie și până în prezent, se desfășoară o pasionantă discuție pe tema „Înfățișarea morală a omului sovietic”. Discuția a pornit de la un articol al redactorului șef al revistei, cunoscutul scriitor Feodor Panfiorov, care, zugrăvind uriașele perspective de dezvoltare a Țării Sovietice în cursul septenaliului, arăta că asemenea sarcini grandioase pretind din partea fiecărui membru al societății însușirea trăsăturilor oamenilor celor mai înaintați. Deosebit de convingătoare era argumentația scriitorului cu privire la necesitatea ca noua morală să pătrundă nu numai în aspectele majore ale realității, ci și în așa zisele aspecte „minore”, aparent insignifiante. Panfiorov se străduia să atragă atenția cititorilor mai ales asupra problemei realizării egalității în fapt a femeilor cu bărbații. Căci — spre deosebire de societatea burgheză în care „căsătoria se încheie nu pe temelii dragostei și a atracției reciproce, ci pe baza negoțului: o fabrică „se căsătorește” cu o uzină, o uzină — cu un trust, un trust — cu o bancă” — în societatea sovietică căsătoria se întemeiază pe cele mai pure sentimente omenești.

Printre exemplele de rămășițe ale vechilor năravuri, citate de Panfiorov, atrage atenția povestea căsniciei dintre activistul de comsomol Viktor și țesătoarea frunțasă Nina. După un an-doi de căsnicie, în tinăra familie a apărut primul copil.

O discuție pasionantă

Din acea clipă-Nina, cu aprobarea, ba chiar „a înăemnu” lui Viktor, a părăsit fabrica, închinându-și tot timpul copilului. Au trecut doi-trei ani, și orizontul Ninei s-a îngustat între cei patru pereți ai camerei. Rumeneala de pe obraji ei — măturie a unei adolescențe trăite din plin, în muncă, apoi pe terenurile de sport, în aer liber, — a început să dispare. Un bătrîn academician, prieten al celor doi tineri, le deschide larg ochii — îndeosebi lui Viktor — asupra gravei greșeli pe care o fac ducând o astfel de viață și cei doi iau hotărîrea ca Nina să-și reia munca utilă societății, ei înșiși și familiei.

În puternic contrast cu această familie este cea a inginerilor Alexei și Antonina Balașov, descrisă de cunoscuta scriitoare Antonina Kopteaeva în frumosul articol „În familiile noastre”. Antonina Balașova este o strălucită pildă de mamă sovietică, om deplin, întregu, cetățeană activă a societății socialiste, femeie care, în ciuda faptului că a născut 12 copii, nu și-a părăsit niciodată munca de inginer proiectant la un mare birou de construcții și și-a păstrat totodată întreaga feminitate. „Secretul” Antoninei Balașova constă în faptul că, de mici, i-a învățat pe copii cu munca, cu răspunderea personală, că a format din familia sa, un adevărat colectiv.

Problemelor educației noii generații le sînt consacrate cea mai mare parte dintre articolele publicate în cadrul discuției. Emoționant este faptul relatat de N. Dolinina în articolul „Școala și viața”. În clasa treia a unei școli moscovite învățătoarea i-a întrebat pe copii în ce an se va realiza septenaliul. Patruzeci de miini s-au ridicat. O fetiță a răspuns:

— În 1965.
Un băiat însă a ridicat mina nemulțumit.
— Ce-i cu tine, Mișă? — a întrebat învățătoarea.
— Nu-i adevărat — a răspuns puștii. Septenaliul o să se termine mai devreme, pentru că noi o să-l îndeplinim înainte.
Cineva dintre copii a ris:
— Uită-te la el — noi! Mișka Tereșcenko o să îndeplinească septenaliul!

Băiatul s-a întors către clasă și a răspuns calm:
— Firește că nu noi. Dar următorul septenali e sigur că-l vom îndeplini noi. Și tot înainte de termen.

În același articol, răspunzînd la întrebarea „Cum va fi învățătorul viitorului?” N. Dolinina dă drept exemplu pe învățătoarea Evdokia Terentievna Nikitina a cărei trăsătură fundamentală este faptul că respectă în copil, oricît de mic ar fi el, viitorul Om, pe acela care miine va purta pe umerii săi sarcinile mărețe ale fĂuririi comunismului. Lecțiile Evdokiei Terentievna sînt adevărate modele de colaborare creatoare între învățătoare și elevi, în care fiecare cunoștință nouă este rezultatul nu al unei pisălogelii pseudo-didactice, ci al unei munci intense, ordonate și, totodată plină de voicune a înșiși elevilor.

Un număr însemnat de articole înfățișează diferitele aspecte practice ale traducerii în viață a hotărîrii C.C. al P.C.U.S. cu privire la legarea școlii de viață. A. Voevodski și A. Ziuzin din Tula, în articolul „În om totul trebuie să fie minunat”, supun judecării opiniei publice pe părinții elevului Sașa Nehliudov, care s-au opus dorinței tinăruului ca, după terminarea școlii medii, să intre în uzină. Motivul opoziției părinților era faptul că elevul terminase școala cu medalie de aur și că i se cuvenea, de drept, să intre în facultate. Pentru tineretul sovietic — arată autorii — munca, contribuția efectivă la bunul mers al societății, a devenit criteriul suprem al comportării în societate.

Alte numeroase articole zugrăvesc admirabile figuri de oameni sovietici care-și dovedesc prin faptele lor cotidiene, fără vorbe mari, atitudinea comunistă față de muncă. Cu greu pot fi șterse din memorie chipurile muncitorilor de pe șantierul hidrocentralei din Kuibîșev — descriși în articolul brigadierului V. Ejov „Eroii prezentului” — care, deși cu înaltă calificare de lăcătuși, montori etc., n-au prețuit să învețe și zugrăvitul și alte meserii, atunci cînd a fost nevoie de pus la punct grabnic și frumos lucrările de finisare. Nici unul dintre ei nu s-a gândit la faptul că astfel va câștiga mai puțin. Hidrocentrala era nu numai rodul muncii, ci și mindria tuturor.

Pentru omul sovietic înaltele exigențe ale eticii comuniste devin pe zi ce trece criterii firești de măsurare a valorii umane, alcătuiind atmosfera morală obișnuită în care se desfășoară viața constructorilor comunismului.

Tiberiu Mitoiu

Scurtă istorie a „marilor inițiative”

Prin aprilie 1959 a sosit în stația Moscova-Triaj o veche locomotivă cu aburi, locomotiva Ov-7024, trimisă tocmai din Habarovsk, spre a fi păstrată în amintirea unor grele dar minunate timpuri. Locomotiva cu aburi Ov-7024 este una din cele trei locomotive reparate în depoul stației Moscova-Triaj cu prilejul subotnicului comunist, care a avut loc în ziua de 12 aprilie 1919, ca rezultat al unei inițiative pe care V. I. Lenin a numit-o „marea inițiativă”. Iar acum, în anul 1959, vechea locomotivă cu aburi s-a întors într-un depou unde nu se mai repară decît locomotive-Diesel și electrice. Ov-7024 a fost pregătită pentru lungul ei drum, de muncitorii stației Habarovsk, tot în cadrul unui subotnic. Bătrîna locomotivă cu aburi a făcut drumul de întoarcere pe marea magistrală transsiberiană, aproape complet electrificată, simbolizînd ceea ce leagă două epoci atît de deosebite din punctul de vedere al dezvoltării tehnice: veșnica vigoare a elanului revoluționar, afirmarea unei cotituri radicale în concepțiile oamenilor despre muncă, în concepțiile oamenilor despre raporturile dintre ei și colectivitate.

Există multe feluri în care poate fi ilustrat drumul parcurs de Uniunea Sovietică în cei 42 de ani care au trecut de la Marea Revoluție din Octombrie. Există limbajul cifrelor, există limbajul semnalelor transmise, la comanda dată de pe Pămînt, de aparatele de pe bordul lui „Lunnik 3”. Există însă și jaloane care îngăduie să se măsoare schimbările profunde intervenite în conștiința oamenilor sovietici. „Marea inițiativă” nu și-a epuizat posibilitățile creatoare odată cu sfîrșitul anului 1919. Ea a reapărut mereu, sub alte înfățișări, în alte împrejurări. Și cunoaște azi o nouă tinerețe prin mișcarea, atît de largă, atît de plină de semnificații, a brigăzilor de muncă comuniste.

Să urmărim, pe scurt, glorioasa istorie a „marilor inițiative”. De fiecare dată, în fiecare etapă a construcției socialismului și comunismului, ea apare din nou. Dar de fiecare dată este vorba de atingerea unei noi trepte calitative, întemeiate pe acumularea rezultatelor cantitative anterioare.

Începutul celui de al treilea deceniu. Începutul celui de „a doua zi” a creației. Anii în care lumea auzea pentru întîia oară răsunînd un cuvînt nou, ciudat și tulburător: „piatiletka”. Cea dintîi piatiletka. În acei ani, tinăra industrie sovietică, masive șantiere ale primului plan cincinal, atrăgeau milioane, multe milioane de muncitori, abia sosiți de la țară, neavînd nici un fel de calificare și cu atît mai puțin deprinderile necesare pentru a face față noii lor munci. Dar cu atît mai mare era entuziasmul acestor proaspeți muncitori industriali. Acest entuziasm a dat naștere vestitelor lozinci: „Să îndeplinim planul de cinci ani în patru. Să sugrumăm foamea de fontă”. Acest entuziasm a dat naștere mișcărilor udarnicilor. Și era nevoie, într-adevăr, în împrejurările de atunci, de flacăra unui mare entuziasm pentru a îndeplini condiția ce se cerea pentru a obține titlul de udarnic: a depăși norma de producție, fie și cu cîteva procente.

Primăvara anului 1935. Situație nouă, sarcini noi. Perioada celor de a doua piatiletka. Era vorba acum nu de familiarizarea rapidă cu munca industrială, ci de însușirea tehnicii create în anti primului cincinal, de folosirea întregii capacități a noilor întreprinderi. În întreg cuprinsul țării sovietelor începuse să răsună numele lui Nikita Izotov, al lui Alexei Stahanov, al lui Miron Dînkănov. În minele de cărbuni din Donbass se ivise mișcarea, care avea să primească numele de mișcarea stahanovistă. Buzuindu-se pe o mai bună organizare a locului de muncă, pe o folosire mai intensivă a zilei de muncă, stahanoviștii reușeau să realizeze cel puțin două norme pe schimb.

Și acum ajungem la a treia dată ce va fi inserisă cu litere de aur în leopisețul construirii comunismului. 18 noiembrie 1958. În pragul septenaliului. În acea zi „Komsomolskaia Pravda” publica cu litere mari următorul titlu:

„O nouă dezvoltare a marilor inițiative”.

„Comsomolul leninist întîmpină septenaliul cu brigăzile muncii comuniste”.

În prima pagină a ziarelor erau publicate fotografiile a șase tineri inițiatori ai celei dintîi brigăzi de muncă comuniste, muncitori la același depou al stației Moscova-Triaj, unde a avut loc cu aproape 40 de ani în urmă subotnicul care a atras atenția lui V. I. Lenin și a deschis drumul întrecerii socialiste. Copiii se arată demni de părinții lor și îi și depășesc.

Căci există mari deosebiri între obiectivele și mijloacele de realizare ce le aveau, să spunem, mișcarea udarnicilor din timpul celui dintîi cincinal, sau mișcarea stahanoviștilor, apărută în primăvara anului 1935 și cele ale brigăzilor de muncă comuniste din primul an al septenaliului.

Mai întîi obiectivele.

În angajamentele luate de tinerii muncitori ai depoului stației Moscova-Triaj figurau la loc de cinste, de bună seamă, cele legate de atingerea unei înalte productivități a muncii. Desigur, nu pot fi create bazele tehnico-materiale ale comunismului, nu se poate face saltul de la distribuirea după cantitatea și calitatea muncii la distribuirea după nevoi, decît atîngîndu-se un înalt nivel al productivității muncii. Dar tinerii muncitori nu se legau numai să mărească productivitatea muncii atelierului lor, într-ajutorarea merge și mai departe, membrii brigăzii obligîndu-se să ajute și un alt atelier rămas în urmă. În angajamentele brigăzii figurează apoi angajamente luate pentru ajutorarea unui colhoz patronat de întreprinderea lor în vederea reparării mașinilor agricole, pentru închinarea unui anumit număr de ore în vederea ajutorării muncitorilor ce-și construiesc case, pentru calificarea ucenicilor.

Orizontul muncitorului sovietic s-a lărgit considerabil: în sfera interesului lui intră și agricultura și școala și construcțiile de locuințe, intră toate principalele probleme ale prezentului și viitorului Țării sovietice.

Aceasta în ce privește obiectivele brigăzilor de muncă comuniste, dar în privința mijloacelor de realizare? Atît mișcarea udarnicilor, cît și mișcarea stahanoviștilor au ajuns a fi, la vremea lor, mișcări de masă. La temelii lor stătea, însă, efortul personal, strădania personală, inițiativa și priceperea personală. Mișcarea stahanovistă a început cu recorduri individuale care au ajuns a fi atinse de un număr masiv de muncitori după o perioadă mai îndelungată de timp.

Astăzi cînd se termină mecanizarea complexă a proceselor de muncă, cînd se trece de la automatizarea unor agregate și mașini izolate, la automatizarea unor întregi secții sau chiar a unor uzine întregi, efortul individual, strădania individuală nu mai pot contribui în mod hotărîtor la sporirea productivității muncii. Gradul crescînd de socializare a producției, îi corespunde un grad superior de colectivizare a eforturilor îndreptate spre îmbunătățirea indicilor productivității muncii. De aceea, de la bun început, marea inițiativă a zilelor noastre este inițiativa unor întregi brigăzi și nu a unor muncitori izolați.

Ziarele sovietice au relatat că atunci cînd muncitorii furnalului înalt

Muncitorul septenaliului...

nr.7 de la Magnitogorsk au hotărît să lupte pentru obținerea titlului de brigadă a muncii comuniste, unul dintre ei, Dimitri Karpeto a exclamat:

— În comunism trebuie să intrăm ingineri.

— Și agronomi, i-a făcut ecou Irina Grebenikova, membră a unei brigăzi din colhozul „Drum nou”, raionul Lenin, regiunea Kursk.

— Și zootehnicieni, au adăugat mulgătoarele din colhozul Gorki, regiunea Briansk.

Da, acum nu se poate obține înaltul titlu de brigadă a muncii comuniste, dacă toți membrii brigăzii nu-și ridică calificarea, nu luptă pentru ștergerea hotarelor dintre munca fizică și munca intelectuală. Muncitorul Pimenov, care creează la un laminor cu cinci caje din cadrul complexului metalurgic Magnitogorsk, are calificarea de inginer, urmează aspirantura la Institutul metalurgic din Magnitogorsk și se pregătește să devină candidat în științe tehnice.

Azi Pimenov mai este „un caz”, miine însă, ca el vor fi mulți, poate toți membrii brigăzilor de muncă comuniste, sau majoritatea lor.

Cu totul noi, fără precedent în istoria întrecerii socialiste, sînt și angajamentele de ordin etic pe care și le iau membrii brigăzilor de muncă comuniste. Nu numai în producție, nu numai la învățură, ci și în viață înțeleg ei să se comporte ca niște comuniști. În aceasta constă principala deosebire a noii mișcări față de cele ce au precedat-o. Căci desigur că nu se pot despărți în mod artificial angajamentele luate în domeniul producției de cele cu caracter etic. Încă Lenin chema tineretul să muncească în numele comunismului, pentru binele poporului. În felul acesta, viața își găsește un sens și o împlinire, în felul acesta este definitiv învinsă însingurarea la care îi concămnă pe oameni capitalismul.

Noua mișcare de masă a brigăzilor de muncă comuniste este un semn al vremii noastre, este un indiciu sigur al gradului de dezvoltare a societății sovietice. Dînd marii inițiative o nouă înfățișare și un conținut mai larg și mai adînc, poporul sovietic reia o glorioasă tradiție și deschide, în același timp, porțile viitorului.

Ion Manu

REINTILNIRE CU TEATRUL MOSSOVIET

„Noi sintem pentru o artă profundă care, odată creată, să fie primită ca un mare eveniment al vieții. Vrem un teatru de la care spectatorul să plece îmbogățit, transformat, înnoit...”

Aceste cuvinte au fost rostite cu ani în urmă de marele regizor sovietic I. A. Zavadski, conducătorul artistic al teatrului Mossoviet și e' constituie însăși devisa creatoare a vestitului teatru moscovit.

Intr-adevăr, ce altceva am putea spune — toți cei ce am avut bucuria să vedem, în toamna lui 1953, spectacolele acestui teatru care ne vizita pentru înfriga oară — decît că am primit aceste spectacole ca pe un mare eveniment al vieții noastre artistice, că am plecat de la ele îmbogățiti și transformăm sulește, înnoiți.

Amintiți-vă de „Uraganul”. Ce emoționant și înălțător spectacol! Lupta bolșevicilor și a poporului sovietic pentru apărarea țării lor republici nă-

cută în urma măreței Revoluții din Octombrie, se desfășura, în fața noastră în imagini artistice viguroase. Spectatorul nostru a fost cucerit de patosul și forța mesajului acestui spectacol mobilizator, de măiestria colectivă a minunatului ansamblu condus de bagheta încercată a lui I. A. Zavadski.

Dar „Othello”? Cine îl va putea uita vreodată pe N. D. Mordvinov? Pentru noi, el nu a fost interpretul lui Othello, ci Othello însuși, iar Othello era un om viu, adevărat, înzestrat cu forță, cinste, puritate, curaj și nețărmurită putere de a iubi. Cît de departe eram de montările „tradiționale” ale lui „Othello”! Mossovietul ne-a dezvăluit marea tragedie a lui Shakespeare într-o lumină nouă. Sensul adînc și cuprinzător al tematicii shakespeariene ne-a fost comunicat în scene emoționante, zguduitoare. Poezia înălțătoare, profunzimea concepției, marile valori artistice ale piesei au fost intruchipate

scenic în acest spectacol cu o pasiune tulburătoare, cu o măiestrie artistică ce a stîrnit o unanimitate și entuziastă admirație.

Vă amintiți, desigur, și de recitalul excelentei actriței Vera Marețkaia. Cu greu puteai crede că țărănuța proaspătă și timidă din piesa lui Knorre „Întîlnire în întuneric” este interpretată de aceeași actriță care joacă rolul voluntarei și energice Varvara Volkova, din piesa cu același nume a lui Sofronov. Sau că ridicula și caricaturala „Doamna Ministru” a lui Nușici este înfățișată de actrița care a creat neuitatele figuri ale „Învățătoarei din Șatrii” și „Femeii deputat”.

Nu l-ați uitat nici pe R. I. Pleatt, desăvîrșitul interpret al bătrînilui revoluționar Raevici, nici pe P. I. Gheraga, remarcabilul interpret al Președintelui din „Uraganul”, nici pe G. A. Slabinac, marinarul din aceeași piesă... Ei ne-au rămas în amintire și nu numai ei, ci fiecare membru al acestui colectiv pentru care afirmația lui Stanislavski că „nu există rol mic” a devenit o normă artistică.

Spectatorii romîni i-au îndrăgit pe actorii și regizorii Teatrului Mossoviet, ei au devenit cîrind figuri populare, apropiate; la rîndul lor, membrii colectivului moscovit au fost impresionați de căldura publicului nostru și de tot ceea ce au văzut în țara noastră aflată în plin avînt al construcției socialismului.

Doi ani mai tîrziu, revăzîndu-l pe I. A. Zavadski, invitat să-și petreacă vacanța la noi, am vorbit despre dragostea sinceră care se legase între ansamblul său și spectatorii romîni, despre prietenii care se cimentaseră în timpul acestui rodnic turneu. Iuri Alexandrovici îmi mărturisea atunci că nutrește din toată inima speranța unei reîntîlniri.

Toamna trecută, Naționalul nostru a întreprins cunoscutul nostru în U.R.S.S. Cu acest

prilej i-am revăzut pe prietenii noștri de la Mossoviet. Ne-au împărtășit emoțiile, s-au bucurat de succesul nostru ca de propriul lor succes, au scris despre spectacolele noastre în presa sovietică, au fost tot timpul alături de noi.

Bineînțeles, în serile noastre libere am alergat la teatrul Mossoviet. I-am revăzut astfel pe Vera Marețkaia și R. Pleatt în piesa italiană „Cornelia” de Ciociolini. Și ne-au uimit și de astădată prin posibilitățile lor inepuizabile de adaptare la caracterele cele mai diverse. Alături de acești maeștri ai scenei, am văzut trei tineri excelenți actori: M. Pogorjelski, V. Kucеровski și V. Galt. Grija pentru promovarea tineretului este o preocupare constantă a lui I. A. Zavadski, care semnează regia inteligentă și sensibilă a acestui spectacol.

Neuitatul Othello, N. D. Mordvinov, ne-a oferit bucuria de a-l vedea în alt mare rol shakespearian: Regele Lear. Cu o gândire profundă și o concepție modernă despre tragic, Mordvinov ne-a făcut dovada registrului său amplu, a resurselor sale de mare actor.

I. A. Zavadski, crescut la școala lui Stanislavski și Vah-tangov, și-a antrenat actorii în stăpînirea genurilor și stilurilor celor mai diferite. Această varietate, aceste multiple posibilități ale trupei Mossovietului apar limpede în repertoriul teatrului: de la „Uraganul” lui Bill-Beloțerkovski la o comedie de Goldom, de la tragediile lui Shakespeare la comediele lui Ostrovski, de la piesa colhoznică „Zări necuprinse” de Vir-

Nikolai Mordvinov, în rolul lui Arbenin din piesa „Mascarada” de Lermontov.

ta la „Nevestele vesele din Windsor”. De aici decurge și impresia de sulețe, de fantezie pe care ți-o dau spectacolele acestui teatru.

Iată de ce vestea că în curînd teatrul Mossoviet ne va vizita din nou țara a bucurat pe toți spectatorii iubitori de o artă de înaltă calitate. Repertoriul anunțat este bogat și, potrivit tradiției acestui teatru, variat. Vom revedea pe Vera Marețkaia și R. Pleatt în „Zări necuprinse” de Virta, una din marile victorii regizorale ale lui Zavadski, vom asista la „Bătălie în mars”, dramatizare după romanul Galinei Nikolaeva, vom putea admira faimosul spectacol cu „Mascarada” lui Lermontov, care se joacă de mai bine de un deceniu și constituie o mîndrie a artei teatrale sovietice, vom vedea o inscenare îndrăzneată și plină de fantezie a „Nevestelor vesele din Windsor”.

Așteptăm cu plăcere, cu emoție și cu îndreptățite speranțe pe prietenii noștri din Moscova și ne bucurăm de pe acum de ceasurile de artă adevărată pe care ni le vor dăruia.

Radu Beligan

Premiere la Bolșoi

Pentru noua stagiune, colectivul Teatrului Mare din Moscova a rezervat multe surprize iubitorilor de operă. E vorba mai întîi despre montarea operelor „Război și pace” de Prokofiev, după romanul lui Lev Tolstoi și despre opera „Orășul nevăzută, Kitej” de Rimski Korsakov, inspirată de o veche legendă populară rusă. Apoi va fi prezentat baletul „Căluțul cocoșat” de Seodrin, o lucrare care abundă în momente umoristice. De asemenea se cucine amintit și baletul „Cîntecul pădurilor” de Iakovski, care, după cum arată și titlul, are la bază opera poetei ucrainene Lesia Ukrainka.

Va fi reluat baletul „Spartacus” de Hacıaturian, iar opera „Nikita Vershinin” de Kabalevski (o adaptare după piesa lui Vsevolod Ivanov — „Trenul blîndat

14-69”) va fi reprezentată într-o nouă versiune scenică.

Dar noua stagiune a Teatrului Mare va fi marcată și de alte evenimente. Pe scena Teatrului Mare se vor produce o seamă de soliști străini. În cursul acestei luni, este oaspete al Bolșoiului, baritonul român Nicolae Herlea, care cîntă în „Bărbierul din Sevilla” și „Traviata”. Peste puțin timp va concerta la același teatru tenorul bulgar Nikola Nigolov (în „Traviata” și „Boema”). În noiembrie sînt așteptate două cunoscute cîntărețe: soprana americană Mattilda Dobbs — care va interpreta rolul Gildei din „Rigolletto”, al Rosinei din „Bărbierul din Sevilla” și al Violettei din „Traviata”, și cîntăreța italiană Miriam Pirazzini, care va cînta în „Hovanșcina”, „Aida” și „Carmen”.

... Intr-o ceainărie pierdută în peisajul frust al taigăii siberiene bîntuie de viscole și troienită de nămeți, a răsunat într-o seară glasul pur al unei fete. „De ce te-am cunoscut iubitul meu?” cînta fata cucerindu-ne cu limpezimile de cristal ale glasului, cu lirismul și sonoritățile atît de specifice și pătrunzătoare ale cîntecului. Era Natașa Malinina, eroina filmului „Balada Siberiei”. Cine dintre noi n-a fredonat apoi acest cîntec și toate celelalte cîntece din film, pe care le-au lansat Marina Ladînina și Vladimir Drujnikov?

Așa a venit mai întîi Marina Ladînina în țara noastră — cu cîntecele ei pline de prospețime și de freamătul vieții, în care descoperim încă o dată simplitatea, stilul direct și expresiv al creației folclorice, sufletul generos al poporului rus; cu jocul ei de înaltă clasă, cu spiritul vioi și optimismul care constituie tot altele trăsături fundamentale ale manierei ei interpretative.

Talentata și frumoasa artistă cu ochii de un verde gingaș, aproape transparent, s-a impus de la prima ei apariție pe ecranele noastre, înscriindu-și numele alături de favoriții publicului românesc.

Dar „Balada Siberiei” n-a fost primul film al Marinei Ladînina.

— Deși povestea mea începe tot cu Siberia. Sint siberiană din îndepărtata localitate Berezovka. Acolo, paralel cu munca de învățătoare, am început să joc teatru în colectivul de artiști amatori al raionului. Dar dorința de a deveni cu adevărat artistă m-a determinat să părăsesc curînd meleagurile natale și să plec la Moscova spre a mă înscrie la Institutul de artă dramatică.

— Marina Alexeevna, în ultima vreme ai călătorit mult, ai luat parte la multe festivaluri internaționale. Ce ne-ai putea spune despre cinematografia sovietică în lume?

— Să încep cu o mărturisire: filmele sovietice îmi plac foarte mult. Și îmi plac mai mult cînd le văd în străinătate decît cînd le văd acasă la noi.

— De ce?

— Te avertizez că urmează o explicație lungă. Deci: mai întîi pentru că acasă sintem mult mai exigenți. Asta nu-i rău și nici nu înseamnă că renun-

țăm la exigență cînd trecem hotarele patriei. Dar în străinătate avem alături, mereu prezent termenul de comparație. Nu vreau să fiu greșit înțeleasă, nu vreau să se creadă că ignorez creațiile izbutite ale cinematografului occidental, am pentru ele toată stima, îmi oferă mari satisfacții artistice dar după părerea mea în ultimul timp repetarea și mediocritatea și-au pus parcă tot mai apăsător pecetea pe o mare parte a producției apăsene de filme. Gravitatea în jurul fenomenelor individualismului, ignorarea marilor probleme sociale, ruperea de viața poporului duc inevitabil la impas. De aceea unele filme nu satisfac, cu toate că sînt foarte bine realizate tehnic, căci sînt lipsite de conținut, de orizont. Pe cînd cineaștii sovietici se străduiesc să inscrie destinul unui ins în destinul poporului. Printr-un individ vorbesc milioane. Eroul filmelor noastre este omul care transformă lumea pentru a o face mai bună, mai frumoasă, omul care înfăptuiește planuri mărețe și trimite rachete în Lună. Dar omul acesta rămîne întotdeauna un om viu, concret, un caracter individual. N-aș vrea să fiu greșit înțeleasă nici de data aceasta. Nu înseamnă că aplaud fără rezerve tot ce se realizează la noi, nu înseamnă că facem numai lucruri bune. Dar în toate aceste filme, uneori chiar mai slabe tehnic, este evidentă străduința artistului de a se apropia de viața poporului, de a aborda problemele construirii comunismului.

Marina Ladînina

Învățătoare în Siberia. Examenul. Filmul sovietic în lume.

Anul acesta am fost în America. Nu exagerez deloc cînd spun că și colegii noștri americani și spectatorii ne-au primit cu multă căldură. Știu încă puține lucruri despre cinematografia noastră, dar manifestă un interes sporit. Anthony Quinn și-a exprimat dorința să vină în U.R.S.S. și să-l joace pe Taras

Bulba. Cîteva actrițe ne-au mărturisit că visează să dea viață pe ecran chipului poetic al Annei Karenina. Am fost în Italia, în Franța în Finlanda. Am văzut acolo că filmele sovietice fac săli pline, am simțit interesul specialiștilor și al publicului pentru noi ca reprezentanți ai cinematografului sovietic. Regizorii noștri — Gherasimov, Piriev, Ka-

latozov, Raizman, ca să nu mai vorbesc de „vechea gardă” — Eisenstein, Pudovkin, Dovjenco, Protazanov, — sînt cunoscuți și apreciați. Filmul lui Kalatozov „Zboară cocorii” a fost distins cu Marele Premiu la festivalul internațional de la Cannes. Tot anul trecut, la Karlovy-Vary „Pe Donul liniștit” al lui Gherasimov a obținut Premiul cel Mare. La Bruxelles „Pe Donul liniștit” și „Casa în care locuiesc” au fost premiate. Tatiana Samoilova Rufina Nifontova, Dzidra Rittenbergs au primit la diferite festivaluri internaționale premii pentru cea mai bună interpretare feminină. Cu prilejul unui festival al filmului sovietic organizat în Uruguay, un ziar din Montevideo a scris că spectatori au ocazia să vadă cele mai bune filme din cîte au vizionat vreodată. După cite am aflat, publicul arab cere insistent să se aducă mai multe filme sovietice. Și în sfîrșit, anul trecut, la Bruxelles rezultatul anchetei despre cele mai bune filme realizate în toate timpurile a cuprins și producții sovietice. Pe primul loc — „Crucișătorul Potemkin”, apoi „Mama”, „Pămîntul”...

Notam impresionată cuvintele Marinei Ladînina. Nu numai pentru că erau un răspuns competent, cuprinzător, dat de un maestru al ecranului, ci și pentru că simteam în ele iubirea nețărmurită pentru patria sovietică, care este pentru actriță o condiție a existenței ei artistice și cetățenești.

Iulia Scutaru

Mulțumesc, Valentina Gaganova!

Acum câteva luni, în cursul unei convorbiri cu Valentina Gaganova, celebra textilistă din Vișni Volociok mi-a arătat corespondența ei. Fata își împarte scrisorile în două categorii și ca să nu le incurce, înseamnă pe un colț al plicului: „P” sau „M”. „P” înseamnă personale. În aceste scrisori, oameni necunoscuți o felicită pe Valentina Gaganova și pe fetele din brigada ei pentru succesele dobândite, îi scriu despre munca și viața lor, îi propun să corespundă. „M” înseamnă de muncă, adică scrisorile în care alți oameni se interesează de felul cum lucrează, cum își organizează activitatea.

Pachetul cu litera „M” cuprinde multe scrisori venite din străinătate. Una, cu un frumos timbru românesc și ștampila „Cluj”, mi-a atras îndată luarea aminte. Am luat și eu parte la eliberarea acestui oraș, așa că am citit scrisoarea — bine înțeles, în traducere — cu foarte mult interes. Corespondentul din România, muncitor într-o fabrică de încălzitoare, le felicită cu cuvinte pline de căldură pe fetele din Vișni Volociok și le scria că în fabrica lui, cea mai mare întreprindere de încălzitoare din România, se folosește de mult și pe scară largă experiența Lidiei Korabelnikova; și muncitorul român mai scria că fabrica lor ocupă un loc de frunte, că și el e de mult fruntaș, dar că există și brigăzi codașe. Aflind din ziare despre întâmplarea de la combinatul din Vișni Volociok, hotărâse să urmeze exemplul tovarășei Valentina și o ruga să-i scrie cum să procedeze ca lucrurile să iasă cât mai bine...

Fiind în România mi-am amintit de scrisoarea asta. Și m-am întrebat dacă a avut vreo urmare. Dacă prietenul necunoscut al fetelor din Vișni Volociok și-a împlinit visul. Clujul e un oraș mare. Fabrica de încălzitoare, care poartă numele lui Ianoș Herbak cizmarul comunist torturat cândva în cumplita temniță Doftana, are câteva mii de muncitori. Iar numele autorului scrisorii îl uitasem. Dar am avut noroc. Un tânăr scriitor clujean, Huszar Sandor, fecior de cizmar, el însuși cizmar de meserie, a fost interesat ca și mine, de acest caz.

— Fabrica e mare, dar muncitorul cu pricina scria că vrea să urmeze exemplul Gaganovei. Probabil că a și trecut

la fapte și-i cunoscut — mi-a spus gânditor nuvelistul. — La noi ca și la dv., oamenii susțin cu căldură tot ce e bun, înaintat. Să mergem dar la fabrică!

Și am pornit. Frumosul și străvechiul Cluj, cu palatele, bisericile, monumentele lui, cu o mulțime neobișnuit de pestriță, a rămas curind în urmă. Mașina ne purta acum pe ulițele înguste de la periferie. Și deodată, în fața noastră s-a deschis o stradă largă, dreaptă, cu case albe ca zăpada, iar mai departe, pe planul al doilea, am zărit clădirile unei creșe, a unei școli, a unui cinematograful. Era Clujul nou, tânăr, născut după eliberare.

Aici, în centrul acestui nou Cluj se află fabrica „Ianoș Herbak”. Directorul ei, Ștefan Milghes, ne strânge mina așa

Scrisoare din România

de puternic, că degetele ne rămân lipite unul de altul.

— Da, experiența sovietică e steaua noastră din Bethlehem. Dacă din 1948 numărul de muncitori a crescut cu numai trei la sută, iar producția de încălzitoare cu 270, un mare rol l-a jucat experiența muncitorilor sovietici.

Directorul acesta vesel, clocotitor de viață și de energie, e și el fost cizmar, de fel din Arad. E îndrăgostit de fabrica lui, de prezentul și viitorul ei. Ne citează o sumedenie de cifre și la sfârșit ne anunță mindru că recent, cu prilejul celei de a cincisprezecea aniversări a evenimentelor din august, întreprinderea lor a fost decorată cu Ordinul Muncii clasa I.

— Dar experiența Valentinei Gaganova se aplică?

— Se înțelege...

Nici directorul nu știa însă cine anume trimisese scrisoarea în îndepărtatul oraș Vișni Volociok. Secretarul Comitetului de partid s-a oferit să ne ajute. Ne-a condus în secția de croit unde a început mișcarea inspirată de exemplul Valentinei Gaganova și ne-a făcut cunoștință cu un om scund, oacheș, cu o claie de păr ca tăciunele. Aplicând pe

pielea întinsă cind un șablon, cind altul, omul minuia cuțitul cu o iuțeață uimitoare, și pielea se desfăcea ca prin farmec în bucăți precis conturate.

— Astăzi Samuel Benkő, un meșter cu mâini de aur — imi șopti scriitorul la ureche.

— El e inițiatorul minunatei mișcări a Gaganovei în fabrica noastră — adăugă secretarul Comitetului de partid, și punind grijuliu mina pe umărul muncitorului, îi spuse: — Uite, Samuel, tovarășul este din Uniunea Sovietică.

Cîteva clipe cuțitul își continuă mișcarea impetuoasă. Apoi se opri și Benkő ridică ochii către mine.

Muncitorul liniștit, sigur de sine, e unul din oamenii noi ai României, care se simt stăpîni nu numai pe fabrica lor, ci pe întreaga țară. Iar faptul că doi scriitori deodată — unul român și unul sovietic — se interesau de munca lui, nu-l tulbură prea tare... Dar cum de au ghicit tovarășii că el i-a scris Gaganovei?

Cînd lucrurile s-au lămurit, Benkő a ris cu poftă — ce mică-i lumea! — și ne-a povestit o întâmplare, foarte simplă, dar caracteristică. Muncitorii fabricii se pregăteau să împlinească aniversarea eliberării României. Ca de obicei, cei de la secția de croit erau în frunte. Dar în avîntul general erau — ca să folosesc o imagine — și insulițe nemișcate pe care curentul năvalnic le ocolea. Și nu

Valentina Gaganova

sovietic. Și s-a văzut că ceea ce sînt în stare să facă muncitorii sovietici, pot să facă și muncitorii romîni. Benkő și-a părăsit brigada care „funcționa ca tuburile unei orgi într-o catedrală” și a luat-o în primire pe cea mai înapoiată. S-a petrecut cu el ceea ce s-a petrecut și cu Gaganova: ciștigul a scăzut simțitor, au urmat clipe de îndoială, a avut de înfruntat priviri chiorșe: ce-o mai fi vrînd și asta? Dar faptul că în îndepărtatul oraș rusesc lucrează o femeie pe care primul secretar al C.C. al P.C.U.S. a lăudat-o în fața celor mai buni oameni ai partidului, l-a încurajat pe muncitorul român, i-a dat încredere în forțele lui.

— Și acum, care-i situația?

— În cinstea zilei de 23 August noua mea brigadă n-a lucrat mai rău decît cealaltă.

— Ca tuburile unei orgi?

— Muncitorul rise.

— Ca brigada Gaganovei... Ciștigul meu a crescut iar. Ca și înainte. Și după mine, încă doi tovarășii au preluat brigăzile codașe.

Benkő sfîrșise de povestit și se uita tot mai des la masa pe care sta întinsă pielea necroită. Așa încît ne-am luat rămas bun. Benkő s-a îndreptat spre masa lui, dar deodată s-a întors.

— Îți mulțumesc Valentinei Gaganovei.

— Vă roagă să-i transmiteți mulțumiri Gaganovei — imi lămură traducătorul meu.

Aici, peste hotare, înțelegi parcă și mai bine însemnătatea inițiativei ei, al cărei răsunset a ajuns pînă în Alpii Transilvaniei, și ajungînd a trezit în oameni tot ce a sădit mai bun într-înșii socialismul. Așa încît, aici la Cluj, simt și eu nevoia să spun ca și muncitorul român: — Mulțumesc, Valentina Ivanovna...

Boris Polevoi

Cluj

(Text prescurtat)

De la cercul polar la tropice

Expediția științifică a navei „Mihail Lomonosov”

În luna aprilie, vasul sovietic „Mihail Lomonosov”, destinat cercetărilor științifice, a plecat în a cincea sa călătorie de explorare în Atlantic, în cadrul Anului Geofizic Internațional prelungit, în vederea unor importante cercetări în diferite sectoare ale oceanelor. La lucrările științifice de pe bord au participat și oameni de știință din R.D.G., între care și autorul reportajului de mai jos, transmis din Rio de Janeiro (Brazilia), după prima parte a călătoriei.

Nava „Mihail Lomonosov” a întreprins primele sale patru călătorii de studiu în regiunea Atlanticului de nord, mărginită de paralela 60 Newfoundland, Azore și Irlanda. Cu această călătorie el își extinde cercetările pe întregul Atlantic. De aceea, a cincea călătorie prevede un itinerar care merge mai întii de-a lungul celei de-a 60-a paralele spre vest, pînă la al 25-lea meridian, cotește apoi spre miază-noapte pînă la cercul polar. De aici, coboară pe al 30-lea meridian, intră în portul Rio de Janeiro (Brazilia) continuîndu-și apoi călătoria în direcția Dakar (Africa franceză de vest) și Liverpool (Anglia).

În călătoria de trei luni, vasul „Mihail Lomonosov” va trece astfel prin toate cele patru anotimpuri: primăvara îl va găsi în Atlanticul de nord, toamna la sud de ecuator, iarna în Atlanticul de sud, iar la înapoierie va străbate ecuatorul vara.

A doua zi după îmbarcare a avut loc, la prof. dr. Ivanov — conducătorul expediției — o con-

ferință cu șefii diferitelor sectoare de cercetare. S-a discutat despre planificarea muncii la staționările în derivă și la cele cu vasul ancorat. Pe „Mihail Lomonosov” — acest mare observator plutitor, cu cele șaisprezece laboratoare ale sale — sînt adunate grupe de lucru din diferite institute științifice, reprezentînd întregul complex al cercetărilor oceanografice din domeniul hidrologiei, hidrochimiei, geologiei, biologiei, meteorologiei maritime, aerologiei, radiofizicii.

La 20 aprilie se efectuează, în apropiere de insulele Shetland, prima staționare în derivă. Vasul este așezat de-a latul, în bătaia vîntului. În partea ferită de vînt, cabestanele utilizează special pentru adîncime cufundă în ocean aparatele de măsurat. Cu acest prilej se vădește cît de importantă a fost planificarea muncii și a timpului. La distanțe egale se vor efectua de acum înainte, în tot cursul călătoriei, asemenea staționări, după 9 pînă la 10 ore de navigare.

La 26 aprilie se ivește la miază-noapte o dungă alburie scinteind în bătaia soarelui ma-

tinal. Am atins, în apropiere de cercul polar, limita ghețurilor mobile și a calotelor glaciale. S-a făcut frig: cinci grade sub zero. Efectuăm și aici o scurtă oprire. În vreme ce hidrologii coboară în adînc cu ajutorul cabestanelor termometrele speciale, cițiva mateloși înarmați cu prăjini lungi feresc cabestanul de sloiurile de gheață. Vasul virează, și la o mică distanță de hotarul ghețurilor aruncăm ancora, pentru întii oară.

Staționările la ancoră sînt deosebit de importante mai ales pentru măsurarea curenților, deoarece în condițiile acestea vasul nu mai oscilează legănat de vînt și de valuri.

Cufundarea balizei prevăzută cu aparatele de măsurat curenții și ancorarea vasului la adîncimi de mai multe mii de metri durează opt pînă la zece ore. Numai după aceea poate începe lucrul pe vas.

Vinciurile uruie ziua și noaptea. Cu o țevă percutantă, geologii extrag din fundul mării straturi de pămînt, lungi de cîțiva metri. În fundul mării e

scufundat și un aparat fotografic, cu dispozitiv special, pentru realizarea de fotografii submarine. Termometrele măsoară distribuția temperaturii; în straturile de adîncime se iau probe de apă, pentru analiza chimică. Apoi se determină radioactivitatea, iar biologul primește mostre pentru a stabili conținutul de plancton (vietăți minuscule, care constituie hrana peștilor).

După staționarea la ancoră, nava își îndreaptă prova spre sud.

Pe vasele expedițiilor științifice, munca nu încetează nici o clipă, nu există sărbători și zile de repaus. Difuzorul de la bord anunță neîncetat: „Atențiune! Peste douăzeci de minute sosim la stația următoare. Adîncimea oceanului: 3840 metri. Se va lucra mai întii la babord”.

La ecuator aruncăm ancora pentru a patra oară. Aparatele pentru măsurarea curenților semnaleză prezența contracurentului ecuatorial, pînă la mari adîncimi (viteza, în medie, doi metri pe secundă). După ultimele date științifice, apărute de curînd în literatura de specialitate, limita sudică a acestui contracurent se află la trei grade nord.

Nu întîlnim nici regiunile cu desăvîrșire lipsite de vînt, atît

de temute odinioară de către corăbiile cu pinze. În călătoria noastră, vînturile alizee din emisfera boreală se transformă deodată în vînturi alizee australe.

Oceanografiile desfășoară o activitate mult mai grea decît climatologii de pe uscat. Climatologii pot consulta aproape pretutindeni fișele de observație alcătuite ani de-a rîndul, pe cînd oceanograful nu are la îndemînă decît rezultatele consemnate de expedițiile organizate sporadic.

Călătoria continuă. Cu toate că spectacolele cinematografice, meciurile de șah și biblioteca bine înzestrată ne procură destulă variație, sîntem bucuroși cînd, la 20 de grade sud, începem să ne îndreptăm spre Rio de Janeiro. Acum trebuie să facem toaleta vasului. După șapte săptămîni de navigare pe furtună, pe soare și sub aversele tropicale nava și-a cam pierdut din albul strălucitor. Această operație necesită concursul tuturor. Se înlătură rugina, se freacă podelele, se vopsește și se zugrăvește.

În noaptea spre 1 iunie apar întiile focuri de coastă ale Braziliei. În zare se profilează Rio, primul port după aproape șase săptămîni de navigație continuă. Am ajuns la prima stație intermediară de pe uscat.

dr. K. H. Grasnick

Prima balerină a lumii

Urma să ne întâlnim după amiază, la orele 15,30 în incinta Bolșoi Teatrului. Am cumpărat în piața Sverdlov un buchet de flori — clopoșei de Gruzia, cu petalele galbene, catifelate. Încă ae la orele 15 mă așlam în fața intrării nr. 17 a teatrului, fiind stîngaci buchetul de flori. Mi-a deschis un portar cu o mînută impunătoare, în costum bleu-marin cu butoni aurii. Am urcat treptele spre primul etaj. O garderobieră m-a introdus, fără să bată la ușă, într-o încăpăre aflată chiar lîngă scară. Mă așteptam să pășesc într-un hol, dar cînd am trecut pragul, mă și găseam în fața Ulanovei. Am rămas pușin descumpănit. Ar fi trebuit desigur să spun ceva, dar continuam să stau așa, lîngă ușă, cu florile în mînă. Imi imaginez acum cît trebuie să fi fost de caraghios!

Galina Ulanova s-a ridicat de pe scaun, și cu un gest amical mi-a luat florile din mînă, spunînd: „Sînt pentru mine, nu-i așa?” Translația mi-a tradus cu un zîmbet încurajator și deodată am fost din nou în stare să văd, să aud și, mai ales, să vorbesc. Ne-am așezat cu toții. Galina Ulanova purta o jachetă roșie de lînă, care se armoniza cu nuanța rochiei de stofă, pantofi negri, iar la gît, un fular vaporos în tonuri deschise. Singura ei podoabă o constituia un inel cu briliante mici. Părul despărțit la mijloc de o cărare, era ușor ondulat. Vorbea încet, dar cu în-sufleșire, și pentru a se face mai bine înțeleasă își însoțea fiecare frază cu gesturi cu o anumită mimică a feței.

Este o adevărată încîntare s-o ascuști vorbind. Deși nu înțeleg limba rusă, din gesturile ei puteam prinde înțelesul frazelor încă înainte de a-mi fi traduse.

Ne aflam într-o cameră mică și foarte înaltă, cu pereții tapisați cu mătase argintiu-fumurie, și o fereastră îngustă, care începea de jos, aproape din dreptul podelei și se ridica pînă la tavan. Încăperea era abundent mobilată: taburete, scaune și fotolii cu obișnuitele huse din olandă albă; pe un perete, o imersă pendulă medievală; un birou mare, cu înveliș de fetru cenușiu acoperit cu sticlă, pe care se aflau unelte de scris masive, trei telefoane, un difuzor obișnuit...

Prin fereastră se zărea cerul, acoperit de nori groși, plumburii, gata să descătușeze torentele ploii.

Ulanova începu să povestească... Amîntiri din anii copilăriei, întâmplări de la internat și din zilele primelor începuturi.

Debutul

...La optsprezece ani terminase școala de balet. La serbarea absolvenților debuta în rolul principal din „Chopiniana”, în fața unor critici foarte severi: comisia de admitere a Operei leningradene. Au trecut doar patru luni de la semnarea angajamentului și marele ei vis, de a obține dublul rol al Odilliei — Odillia din „Lacul lebedelor” de Ceai-kovski, își găsea întruchiparea. I se încredințase unul dintre cele mai dificile roluri ale baletului lasic.

„Niciodată pînă atunci n-aș fi crezut că aceasta se va putea întîmpla aveau. Și iată că totuși se întîmplase așa... Am dansat în rolul lebedei. Mi s-au aruncat flori... Colegele m-au îmbrățișat... Era după premieră... Trecuse de miezul nopții, porțile teatrului erau închise. Pe scenă se făcea curățenie. Femeile de la garderobă își turnaseră cîte o ceașcă de ceai și mai sporovăiau înainte de plecare. Muzicanții își strînseseră instrumentele. La o masă, un critic muzical scria cronică spectacolului, pușind nervos din țigară și sorbind în răstimpuri din ceașcă cu cafea. Am plecat și eu. Tulburată, plină de înfrigurare, am pornit pe străzile Leningradului în noaptea rece, nordică. Pe cerul alburii se roteau pescăruși, iar Neva își rostogolea aprig valurile... Trăiam clipe îmbătătoare, de o frumusețe unică. Simțeam că plutesc, pămîntul devenise și el imponderabil. Și visam. Cutezam să visez orice în ceasul acela nocturn, cînd nu mai exista parcă nimic imposibil pe lume... Noaptea albă se topea treptat în lumina roșietică a zorilor. Am pornit spre casă. Și abia atunci mi-am dat seama că nu mai pot merge, piciorul mă durea cumplit, aveam probabil iarăși o

Galina Ulanova despre arta baletului

luxație. Am ajuns acasă. Mai erau doar cîteva ceasuri pînă dimineața. Dar nu puteam să dorm. Mă chinuiau nesfîrșite întrebări. M-am sculat, m-am îmbrăcat în grabă și m-am dus la doctor. Așa, cu piciorul bandajat, am început apoi repetițiile...

În timp ce povestește, Ulanova participă parcă cu toate fibrele corpului la cele relatate. Iuri Idanov, partenerul ei, cu care am stat de vorbă mai înainte, avea dreptate: dintre trăsăturile foarte expresive ale Galinei Ulanova, ochii sînt cei care ti domină chipul: mari, inteligenți, capabili să exprime o gamă nesfîrșită de sentimente: bunătațe și bucurie, prietenie și tristețe, durere, aversiune, dușmănie, ură, mîndrie, dorință sau fericire. De-asupra liniei subțiri și prelungi a sprincenelor se boltește fruntea netedă și foarte înaltă, încadrată de părul castaniu deschis. Cînd vrea să-și amintească ceva obișnuite să-și ducă ușor palmele la temple. Cînd vorbește despre lucruri plăcute, amuzante, degetele ei subțiri se mișcă pe sticla biroului în ritmul alert al unui „pas de quatre”.

Emoțiile rampei

O rog să-mi spună cîte ceva despre rolurile ei, despre modul în care își concepe personajele.

„Mi se întîmplă întotdeauna un lucru foarte neplăcut: în fața fiecărui rol nou, mă cuprinde o teamă nelămurită. Mi s-a întîmplat chiar să-mi spun: „rolul acesta n-ai să fii în stare să-l joci niciodată”. Sînt îngrozitor de nesigură, pînă în clipa cînd reușesc să trec peste un anumit hotar interior, dincolo de care îmi recapăt încrederea în propriile forțe. Abia atunci știu că voi reuși să intru pe noul personaj. La repetiții nu pot să redau decât rareori, și atunci cu mare greutate, simțămintele eroinei mele. Repet doar figurile de dans,

adică tot ceea ce ține de latura tehnică, astfel încît să pot stăpîni chiar și în vis fiecare mișcare. Simțămintele nu le pot înfățișa însă nicicum, și aceasta, pentru că în preajmă se află o multime de oa-

meni care se uită la mine. Privirile lor mă intimidază, mă împiedică să-mi „trăiesc rolul”.

„Și atunci, ce se întîmplă pe scenă la spectacole?” întreb surprins.

„Spectacolul este cu totul altceva. La ridicarea cortinei, în fața mea nu se mai află nimeni. E numai scena, scaldată în lumină, iar dincolo de ea o enormă pată neagră. Simt atunci că mă pot mișca în deplină libertate, că sînt singură. În timpul spectacolului nu mă mai gîndesc la nici un detaliu tehnic, de fapt, pot spune că pe scenă nu mă gîndesc. Acolo redau numai și numai sentimente. Tehnica și rațiunea trebuie să existe și ele, desigur. Dar devreme ce te așli pe scenă...”

Galina Ulanova suspină ușor, în privirile ei trece parcă o umbră fugară. „Uneori, în anii începutului, erau momente cînd simțeam față de balet o nemaiomenită ură. Un poet îl numise odată „arta cea rea” și avea dreptate, firește, numai într-o anumită măsură. De cîte ori nu m-am apropiat de bară, de această înșiorătoare bară, cu lacrimi în ochi! Dar nici o altă fericire de pe pămînt nu poate fi asemuită sentimentului pe care-l încerci în clipa cînd reușești să-ți înfăptuiești visul. Atunci toate greutatețile prin care ai trecut sînt date uitării! ...Cred că arta este munca cea mai grea, dar, totodată, arta poate oferi și cele mai mari satisfacții”.

„Fiecare rol trebuie să intruchipeze o existență omenească”

O întreb despre crezul ei artistic. „Arta aparține poporului, ea este necesară vieții — răspunde Galina Ulanova. Iar viața este izvorul tuturor artelor. În artă trebuie să redai viața, frumusețea și măreția naturii, complexitatea psihologiei umane. Fiecare rol trebuie să intruchipeze o existență umană. Marea muzică este și ea foarte reală. Îți trebuie numai fantezia necesară pentru a-i înțelege realismul. „Chopiniana”, de pildă, ține de cea mai pură fantezie și

cu toate acestea, ea redă minunat realitatea — primăvara, cu dorurile și bucuriile pe care le trezește. Simți parcă adierea caldă peste cetini, aducînd arome de rășină; cerul e albastru, pe cîmpie se topesc ultimele pete de zăpadă, iar alături, se întinde lacul, trebuie să fie neapărat un lac prin apropiere, trestia e încă încremenită de geruri, dar în luncă au și încolțit primele firicele de iară. Toate acestea sînt incluse în „Chopiniana”, și totul trebuie redat prin dans. Izvorul artei este viața, omul cu întreaga gamă a sentimentelor și ideilor sale. Trebuie să te identifice total cu eroul pe care-l interpretezi, trebuie să știi foarte multe lucruri despre el, mai mult chiar decît ceea ce e necesar să înfățișezi pe scenă, căci numai așa vei putea fi mai convingător. Iată un exemplu din baletul „Giselle”: cineva bate la ușă și eu alerg afară. Cu aceasta începe intrarea mea în scenă. Eu trebuie să știu însă precis ce am de făcut pînă în acel moment în cameră. Am aranjat pușin prin casă, m-am privit în oglindă, mi-am potrivit părul — și tocmai în clipa aceea s-a auzit ciocănit. Sau, primul act din „Romeo și Julieta”. Eroina s-a sculat dis-de-dimineață, se zbenguie și glumește cu doica. În aceeași seară va merge la bal. Cele două episoade se desfășoară pe scenă, dar eu vreau să știu cum a decurs această zi din viața Juliettei. Căci nu este vorba despre un bal oarecare, ci despre unul cu totul deosebit: primul bal din viața ei. De aceea Julietta trăiește o zi plină de înfrigurare, de aceea aleargă încolo și încolo, ca electrică...”

Supremul atribut al artei: simplitatea

„În artă nu-ți este îngăduit să rămii pe loc. Trebuie să-ți propui mereu țeluri noi, mai înalte, chiar dacă atingerea lor cere eforturi mari. Imi transform necontenit rolurile, mă străduiesc să-mi perfecționez stilul interpretativ, să ajung mereu mai departe. Cea mai mare artă constă în simplitate, în firesc. Este ceea ce îmi doresc să pot înfăptui. Spectatorii nu trebuie să simtă nici o clipă greutatea muncii artistului, eforturile pe care le depune. Ei nu vor vedea decît ușurința execuției. Caut întotdeauna să mă apropiu cît mai mult de eroinele mele, să le cunosc multilateral, să le înțeleg. Pentru aceasta e necesar să te transpuși împreună cu personajul în epoca istorică respectivă. Pînă într-atît încît să știi să porți rochiile de epocă în mod firesc, ca rochiile și nu ca pe niște costume istorice. Simt întotdeauna nevoia să mă pot mișca în voie în diferitele epoci istorice.

Pare poate curios, dar s-a întîmplat așa că nu am fost pusă niciodată în situația de a interpreta un personaj negativ și nu știu dacă mi-ar fi reușit. Imi închipui însă că nu. Ca să redai în artă generozitatea unui erou, trebuie să cauți în tine însuși părțile de bunătațe pe care să i-o dăruiești, amplificînd-o. Nu știu cum procedează cei care creează personaje negative. Dar cred că, la rîndul lor, trebuie să amplifice și ei un simbul de răutate interioară. Imi imaginez aceasta, deși, după cum am mai spus, nu mi-a fost dat să interpretez un asemenea rol. Pe Odillia din „Lacul lebedelor” n-am putut-o concepe ca pe o ființă rea, demonică. Am văzut întotdeauna în ea o fată ca toate fetele, o fiică ascultătoare pe care tatăl ei a silit-o să-l lărmece pe prînt, iar ea se supune pur și simplu poruncii sale. De aceea în interpretarea mea, Odillia nu e un demon ci doar un miraj, care îl face pe prînt s-o uite pe Odetta...”

Ulanova își desprinde mîinile de la temple. Pendula medievală își sună rar și solemn bătăile. Ora pe care mi-a acordat-o Galina Sergheevna a luat sfîrșit...

Franz Fühmann

Instrumentele de investigație ale secolului

Acum câteva luni, un comunicat al agenției TASS ne informa despre realizarea celui mai precis ceasornic din lume, care va înregistra o diferență de maximum o secundă în zece milioane de ani. Acest ceasornic funcționează mai precis decât vestitul orologiu cu cesiu din S.U.A. și are dimensiuni mai mici decât ceasornicul astronomic cu cuarț. E vorba de un așa numit ceasornic molecular, „un hibrid sui-generis al radiotehnicii și fizicii cuantice”, după expresia prof. Aleksandr Prohorov, unul din principalii autori ai acestei minuni a tehnicii moderne.

La baza mecanismului se află descoperirea epocală a doi savanți sovietici: N. G. Basov și A. M. Prohorov, de natură să dea un impuls hotărâtor progresului într-o serie de ramuri ale științei moderne.

Pentru a sesiza însă mai bine semnificația acestei descoperiri să ne întoarcem în urmă cu 17-18 ani, când radiotehnica a cunoscut o mare înflorire prilejuită de cel de al doilea război mondial. Atunci s-a vorbit pentru prima dată despre radiolocație. Emițătoare speciale trimeteau în spațiu fasciole de unde radio ce detectau navele și avioanele pe lumină sau pe întuneric, în timp de ceață sau în orice alte condiții meteorologice nefavorabile. Cu prilejul experimentării unui radiolocator care lucra pe lungimea de undă de 1,3 cm s-a petrecut un fenomen foarte curios: undele emise nu s-au mai întors ca de obicei la aparat, dispărând fără urmă. Cercetându-se mai îndeaproape acest fenomen, s-a descoperit că undele fuseseră absorbite de moleculele de apă din aer. Ulterior, s-a constatat că și moleculele altor gaze absorb unde radio de lungimi diferite.

Radiospectroscopia

Așa s-a născut unul din cele mai tinere domenii ale fizicii, radiospectroscopia, legată de numele savanților sovietici V. L. Ghinsburg și E. K. Zavoiski. Spectroscopia ne permite să aflăm compoziția chimică a celor mai îndepărtate stele exclusiv prin studierea luminii lor, descoperite cu ajutorul prismelor și rețelelor optice.

Extinderea spectroscopiei la domeniul undelor radio lărgeste în chip de-a dreptul fantastic posibilitățile de investigație. Radiospectroscopie sunt înfinit superioare vechilor aparate optice, având o capacitate rezolutivă, o sensibilitate și o precizie mult sporite.

Moleculele cuceresc radiotehnica

Savanții sovietici amintiți au emis o ipoteză, confirmată apoi de practică, conform căreia moleculele nu numai că absorb razele, dar au și propriile tate de a emite radiunde cu frecvențe fixe.

Pină la această descoperire, radiotehnica folosea aproape exclusiv electronii. Electronii erau factorul în aparatura radiotehnică, generând și transportând oscilațiile radio. Din acest motiv, cine spunea „electronică” subînțelegea „radiotehnică” și invers.

Moleculele, ca generatori de unde radio au virtuți cu totul speciale neîntinse la electroni. Aceste calități sînt atât de importante încît folosirea lor constituie nu numai o revoluție în radiotehnică, ci și în științele deservite de noile aparate radiotehnice moleculare. Calitățile la care ne referim sînt stabilitatea extrem de mare a frecvenței oscilațiilor moleculare și „puritatea” acestei frecvențe.

Datorită stabilității radiofrecvențelor moleculare s-a putut construi mecanismul ceasornicului molecular sovietic, de care am amintit mai sus. Undele radio emise de către moleculele unei anumite substanțe înlocuiesc pendula sau balansorul ceasornicelor obișnuite.

Amplificatori fără „zgomot de fond”

Coșmarul tuturor electronicienilor poartă un nume cu aspect inofensiv: „zgomotul de fond”. Teoretic, un amplificator poate fi făcut să amplifice de zeci și sute de milioane de ori un semnal radio oricît de neînsemnat. În practică, rezultatele sînt diferite. Dacă semnalul ce intră în amplificator e mai slab decît „zgomotul de fond” al amplificatorului, ceea ce obținem prin amplificare nu e decît ecoul oscilațiilor dezordonate ale electronilor fierbinți emiși de către filamentele lămpilor electronice. Oscilațiile dezordonate dau naștere „zgomotului de fond” în amplificatori. „Zgomotul de fond” ridică în fața electronicii un zid de netrecut. Semnalele ce nu depășesc un anumit prag, nu pot fi recepționate de către aparatura electronică.

O lege nescrisă a științei face însă, ca tocmai semnalele slabe să reprezinte fenomenul cu adevărat interesant în domeniul respectiv. Galaxiile situate la sute de milioane de ani lumină distanță, o navă cosmică, planetele îndepărtate emit semnale deabia perceptibile iar receptarea lor este indispensabilă fizicii moderne. Amplificatorii moleculari sînt primele aparate radiotehnice care au năruit zidul „zgomotului de fond”. Ei sînt constituiți în general din săruri de crom sau de pământuri rare. Pentru a putea amplifica, ei sînt mai întii încărcăți cu ajutorul unei unde electromagnetice. La primirea semnalului, se declanșează energia încărcată în molecule și produc fenomenele de amplificare. Pentru eliminarea oricăror urme ale zgomotului de fond provenind din oscilațiile termice ale atomilor, cristalul amplificatorului este puternic răcit, fiind menținut într-o baie de heliu lichid.

Pe lângă uriașa sensibilitate realizată prin lipsa zgomotului de fond, amplificatorii moleculari posedă și o selectivitate extrem de înaltă, ce se traduce prin precizia deosebită realizată în recepționarea undelor de diferite lungimi.

La începutul acestui an, prin

La Planetariul din Moscova vizitatorii ascultă semnalele sputnicilor.

intermediul amplificatorilor moleculari, s-a realizat prima legătură cu planeta Venus.

Verificarea unei ipoteze a lui Einstein

Progresul științei și tehnicii înaintează spre domenii pentru cunoașterea cărora sînt necesare mijloace de investigație din ce în ce mai fine, cu sensibilitate și precizie crescîndă. Amplificatorii și generatorii moleculari fac parte din gama modernă de instrumente de investigație.

Principalul domeniu care așteaptă ajutorul noii radiotehnici este studiul gravitației. Secretele acestei forțe a naturii sînt ascunse în efecte atât de fine încît nici un aparat cunoscut pînă astăzi n-a reușit să le capteze. Cu ajutorul amplificatorilor moleculari vom reuși să verificăm însăși existența undelor gravitaționale — simplă ipoteză pînă la această oră. Ceasornicul molecular va permite să se controleze mersul fostului orologiu de precizie al astronomilor: rotația Pămîntului. Măsurînd neregularitățile rotației Pămîntului, vom reuși să determinăm cauzele lor și să stabilim legătura dintre gravitație, inerție și alte categorii de fenomene.

Înzestrînd o rachetă cosmică cu un ceasornic molecular și comparîndu-i mersul cu al altui ceasornic molecular identic de pe Pămînt se va putea verifica, în mod practic, ipoteza emisă de Einstein, după care timpul se scurge mai repede în lipsa atracției gravitaționale.

Descoperirea lui Basov și Prohorov a deschis orizonturi nelimitate progresului științei și tehnicii.

ng. A Negrea

Chibernetica și circulația în marile orașe

Problema circulației în marile centre aglomerate îi preocupă de multă vreme pe tehnicienii sovietici. Deși stopul automat, calculat pe perioade stricte de timp, economisește munca omului, totuși nici el nu reușește să evite aglomerările de vehicule, mai cu seamă în orele de vîrf ale circulației pe marile artere. Pentru a evita simțitoarele pierderi de timp în circulația mărfurilor și persoanelor, colectivul Institutului electrotehnic din Leningrad și-a propus să construiască un stop care „gîndește”, o instalație chibernetică în stare să regleze cît mai rațional circulația din oraș. Un astfel de stop chibernetic experimental a și fost instalat la răscrucea a două artere principale din Leningrad.

Care sînt principiile lui de funcționare? Vom încerca să le expunem în câteva cuvinte.

Să presupunem că o coloană lungă de mașini străbate una din cele două artere, la răscrucea cărora e instalat stopul. Acesta o lasă să treacă nestîrșenit, oprind-o însă la anumite intervale de timp pentru a-i lăsa și pe pietoni să traverseze strada. Dar iată că pe cealaltă arteră apare o mașină. Înregistrînd sosirea, stopul începe să „gîndească” cum să-i asigure trecerea fără a stîrșeni prea mult circulația. Pentru aceasta el stabilește momentul prielnic, cînd distanța între mașinile din coloană este mai mare, calculînd totodată și timpul necesar trecerii mașinii respective. Dacă coloana este prea compactă iar timpul de așteptare al mașinii a depășit limita îngăduită de 50 de secunde, stopul „nu mai are încotro” și se vede nevoit să interzică coloana. Aceași „logică” îl călăuzește și în cazul mai multor mașini.

În cazul unor coloane lungi din ambele părți, stopul compară intervalele dintre mașinile care trec „pe verde” și înregistrează timpul de așteptare al celorlalte mașini, ca apoi să acționeze în consecință...

Este interesant de arătat că mașinile de salvare, mașinile pompierilor și alte mașini cu destinație specială sînt prevăzute cu instalații ce creează un cîmp magnetic alternativ propriu care, influențînd mecanismul stopului, capătă îndată prioritate pentru traversarea arterei respective.

Pentru a se putea informa asupra circulației, stopul își are „agenții” săi: un fel de antene sub formă de bare metalice, îngropate în asfaltul străzilor, la 80—100 metri distanță. Un generator trimite în aceste bare curent de înaltă frecvență, care creează în jurul lor un cîmp magnetic. Mașinile ce trec peste ele își trădează îndată prezența, iar creierul chibernetic intră în acțiune...

microscop

PANOURI DE STICLĂ PENTRU CONSTRUCȚII

Pentru ridicarea pereților unor imobile, pe șantierele de construcții din Uniunea Sovietică au început să fie folosite panouri mari de sticlă, care prezintă numeroase avantaje față de materialele de construcție obișnuite. Astfel, o clădire construită din panouri de acest fel nu are nevoie de ferestre, căci lumina care pătrunde prin pereți se răspîndește uniform în interiorul ei. În al doilea rînd, costul unei asemenea clădiri se reduce simțitor și se fac mari economii de combustibil necesar încălzirii deoarece, după cum se știe, sticla este un termoizolator excelent.

DENSIMETRU RADIOACTIV

Într-unul din institutele Academiei de Științe a

U.R.S.S. au fost proiectate și construite cîteva variante originale ale unui nou și interesant aparat: densimetrul radioactiv. Acest aparat este folosit pentru măsurarea, înregistrarea și reglarea de la distanță a densității lichidelor în mișcare. Una din primele variante ale noului aparat a fost distinsă cu premiul de argint al expoziției de la Bruxelles.

LINOTIP ELECTRONIC

La uzina de mașini poli-grafice de la Leningrad a fost construit un model experimental de linotip automat ce funcționează pe bază de program, imprimat pe o bandă perforată. O instalație specială „citește” textul cifrat de pe bandă și dirijează funcționarea dispozitivului

de cules. Simultan cu această operație, mașina poate transmite imprimarea de pe bandă la distanță.

Noul linotip are un randament de 25 de mii de semne pe oră, în timp ce vechile modele cu claviatură nu realizează mai mult de 9.500 de semne.

SLEP DEMONTABIL

Un slep demontabil a fost construit în Uniunea Sovietică. Slepul poate fi desfăcut în părțile sale componente: prova, pupa și partea de mijloc a vasului. Montarea șlepuului se realizează în circa trei ore. Noul vas prezintă mari avantaje în ce privește capacitatea de manevrare, ritmul de încărcare și descărcare. El are o lungime de 232 metri, lățime de 14 metri și o capacitate de încărcare de 8.600 tone.

FURNALE ÎNALTE AUTOMATIZATE

Colectivul uzinei „Azovstal”, în colaborare cu institute de cercetări și proiectări științifice de specialitate, a reușit să elaboreze o schemă generală de automatizare a noii secții de furnale înalte în construcție, care va folosi pentru prima dată în practica mondială o mașină universală de calcul și dirijare a proceselor de producție.

SUDURA IN HELIU

La uzina de țevi din Moscova, sudarea țevilor inoxidabile se face într-un mediu conținînd heliu. Noua metodă a permis să se atingă o viteză de sudare de 4,2 metri pe minut, față de 1,3 metri cît se obținea înainte cu mijloacele obișnuite.

Tatiana Samoilova turnează în taiga...

Ce se poate ști deocamdată despre noul film:
„Scrisoare neexpediată“.

Scenă din filmul moldovenesc „Hatmanul codrilor“

Cel mai tânăr studioul

„Moldova-film“ este cel mai tânăr studioul cinematografic din Uniunea Sovietică. Până nu de mult, producțiile acestui studioul erau realizate cu sprijinul cineștilor din Moscova și Kiev. Acum, „Moldova-film“ și-a format propriul său colectiv, cărui i se datoresc două interesante filme artistice: „Hatmanul codrilor“ și „Vă scriu...“

„Hatmanul codrilor“ are la bază o temă eroică. Acțiunea se petrece în a doua jumătate a secolului trecut. Haiducul Todor, eroul filmului, este conducătorul unei cete de răsculați care luptă pentru drepturile țărănilor iobagi, semănând groază în rindul boierilor din împrejurimi. În rolul lui Todor apare actorul L. Poliakov. Regizorii filmului — B. Rițarev, M. Kalik și O. Ulișki, redau patosul romantic al luptei.

Cel de al doilea film al stu-

dioului din R.S.S. Moldovenească: „Vă scriu...“, a fost terminat de curând și tratează problema educației tineretului. În centrul acțiunii se află o fată, Elvira, care trăiește într-un mediu sufocant. Intimplarea o aduce în fața unor oameni adevărați, care o ajută să dea vieții un nou curs. Actrița Zoia Fedorova interpretează în film rolul mamei. O proaspătă absolventă a Institutului de cinematografie, Mikaela Drozdovskaia, (cunoscută spectatorilor noștri din filmul „Voluntarii“), a fost distribuită în rolul Elvirei.

În planurile studioului cinematografic din R.S.S. Moldovenească figurează o serie de filme despre clasa muncitoare, despre țărănimă colhoznică — despre harnicii viticultori și pomicultori ai republicii, despre eroii moldoveni ai Marelui Război pentru Apărarea Patriei.

În fața obiectivului cinematografic (Tatiana Samoilova și Innokeni Smoktunovski)

kilometri. Pentru cei patru tineri încep clipe de grele încercări. În acele zile Sabinin cunoaște în toată măsura ei semnificația adevăratei prietenii umane. Moartea lui Serghei este extrem de dureroasă. Dar tocmai această sfîșietoare jertfă îi îndreptează pe prietenii lui să continue și mai hotărîți lupta, să nu se dea înfrinți, să-și croiască mai departe drum prin taiga, pentru ca taina existenței diamantelor, smulsă cu atîta greutate naturii, să nu fie înmormîntată odată cu moartea lor.

Provizile s-au terminat. Eroii rezistă, însă, cu ultimele puteri. Dar s-a ivit o nouă primejdie: apropierea înghețului. Și încă un membru al expediției moare — Andrei. Grav bolnav, el nu vrea să accepte ca Tania și Sabinin să-și consume ultimele forțe pentru a-i veni în ajutor. Și atunci, într-o noapte, cînd ceilalți dorm, se tirăște mai departe, pierzîndu-se în taiga, ca pînă

apropierea vagoanelor se înalță magazia de montaj cu „sala de vizionare“, laboratorul fotografic, „centrala electrică“, magazia de costume și recuzită, punctul medical.

În fiecare dimineață, la orele șapte, răsună aici, odată cu gongul strigătul: „Deșteptarea!“ La orele opt, mașinile cu oamenii și aparatele pornesc spre „platoul de filmare“. Începe o nouă și dificilă zi de muncă. Unele obiective se află la asemenea înălțimi, încît aparatele nu pot fi transportate decît cu brațele iar oamenii trebuie să facă adevărate tururi de forță de alpinism. legați cu frîngii groase. Vremea nestabilă prejudiciază adesea turnările. Echipa pornește, de pildă, la lucru într-o dimineață însorită, promițătoare. Se instalează aparatele, totul e gata pentru repetiție. Și deodată, ca din senin, se pornește viscolul.

Într-o zi urma, de pildă, să se filmeze episodul „foc în taiga“.

Săptămîna filmului sovietic

Între 10 și 16 octombrie, în întreaga țară are loc „Săptămîna filmului sovietic“.

La festivitatea din Capitală, organizată cu acest orel în sala Patria, au participat tov. Constantin Crăciun, adjunct al ministrului Învățămîntului și Culturii, Vasile Dumitrescu adjunct al ministrului Afacerilor Externe, Marin Florea Ionescu și Octav Livezeanu, vicepreședinți ai A.R.L.U.S.-ului, oameni de artă și cultură, ziaristi, un numeros public.

Au fost de asemenea de față

V. F. Nikolaev, însărcinatul cu afaceri ad-interim al U.R.S.S. la București, membri ai ambasadei U.R.S.S., precum și cunoscuta artistă sovietică de film Marina Ladinina și M. L. Iejenlenko scenarist, oaspeți ai țării noastre.

În încheierea festivității a fost prezentată capodopera cinematografului sovietice, filmul „Soarta unui om“, distins cu Marele premiu al Festivalului Internațional al filmului de la Moscova — 1959.

Croindu-și drum prin taiga

Totul era pregătit pentru foc, numai că făclia, pătrunsă de umezeala dimineții, nu mai voia să se aprindă. S-a pierdut timpul prielnic, s-au cheltuit materiale, s-au irosit nervi, dar în zadar...

Regizorul Kalatozov lucrează la acest nou film cu aproape întreaga echipă din „Zboară corcii“. Tatiana Samoilova are deci satisfacția de a-și vedea împlinită dorința de a lucra din nou cu colectivul filmului care i-a adus consacrația. Ea interpretează în noul film rolul unuia din cei patru geologi, Tania. Ca și Samoilova, Evgheni Urbanski, talentatul interpret al „Comunistului“, se află și el la cel de al doilea rol important din viața lui. În schimb, Vasili Livanov își face debutul cu acest film. În rolul geologului Sabinin, joacă un foarte înzestrat actor al teatrului de dramă „Pușkin“ din Leningrad, I. Smoktunovski.

Am asistat la una din filmări... Patru oameni înaintază printre copacii cuprinși de flăcări. Această scenă, extrem de grea, este jucată de actori în chip impresionant, cu o totală dăruire. Nici unul dintre ei nu ține seama de faptul că flăcările incendiului îi ard fața, sau că fumul gros e înăbușitor. Scena se repetă de două, de trei și chiar de mai multe ori, actorii trebuie să pășească prin pădurea aprinsă, în timp ce operatorul Urusevski, înormat cu aparatul de filmare, aleargă de colo pînă acolo spre a orînde imaginile cele mai expresive.

Au fost zile cînd după episodul focului, actorii se duceau să turneze în mlaștina înghețată. Cu picioarele confundate în apă pînă la genunchi. Tatiana Samoilova și Smoktunovski se țirau prin mărăciș, cădeau în apă cînd stratul de gheață nu rezista, se ridicau și porneau mai departe.

În zilele „pline“, cînd se realizează întreaga secvență planificată echipa se întoarce acasă cu cîntec și voie bună. Urbanski acompaniază cu multă pricepere la chitară.

Dar se întîmplă și altfel. Din cauza capriciilor naturii nu se poate filma nici măcar un metru de peliculă toată ziua. Atunci rămîn cu totii la bază, tăcuti, morocnosi.

Se înțelege, exterioarele celui mai complicat film, pot fi „re-produse“ și în pavilionnele „Mosfilmului“. De ce a ținut totuși regizorul Kalatozov să deplasese întreaga echipă în taiga, departe de capitală? Din dorința de a realiza o operă cinematografică veridică, de a ajuta cît mai mult actorilor să se adapteze de eroii lor, să înțeleagă mai bine condițiile în care au trăit.

T. Osipov

Reflector

La Moscova s-a desfășurat prima conferință a cineasților amatori din capitală. Cu această ocazie regizorul Grigori Roșal a analizat activitatea cine-amatorilor sovietici și a expus planurile secției respective din cadrul Uniunii lucrătorilor din cinematografia sovietică.

Oleg Strijenov și Tatiana Samoilova, alături de actorii francezi Leon Zitrone, Jean Rochefort ș.a., vor fi interpreții noii coproducții sovieto-franceze „20.000 de leghe pe pămînt“, a cărei regie o va semna regizorul francez Marcel Pagliero. Tatiana Samoilova urmează să dețină principalul rol feminin și în prima coproducție sovieto-britanică „Gheața a fost spartă“, în care va avea ca parteneri pe actorii Lawrence Harvey și William Holden.

Problemele tematicii și montării spectacolelor din noua stagiune au format obiectul recentei consfățuri organizate la Casa centrală a actorului din Moscova. La consfățuire au luat parte regizori, actori, autori dramatice, critici teatrali.

În Republica Populară Polonă s-au desfășurat de curînd „Zilele culturii R.S.S. Gruzine“. Cu acest prilej au întreprins un turneu în Polonia Ansamblul de stat de dansuri populare al R.S.S. Gruzine și un mare grup de artiști gruzini.

În studioul cinematografic din Tallin a început turnarea filmului artistic „Pe ploaie și în zilele însorite“. Scenariul filmului a fost scris de dramaturgul eston Egon Ranne. Noul film este închinat constructorilor marii hidrocentrale a țărilor baltice.

O strînsă prietenie leagă colectivul studioului cinematografic din Kiev de scriitorul Vitali Zakrutkin. Cu cîțiva ani în urmă, Zakrutkin a scris scenariul pentru filmul „Dispărut fără urmă“. De curînd a fost ecranizată în același studioul povestirea sa „Calea lactee“. Premiera filmului a avut loc zilele trecute în stanița Kocelkovskaia de pe Don, unde locuiește V. Zakrutkin. La premieră au fost de față și principalii interpreți ai filmului: Nikolai Ribnikov, Alla Larionova și Mihail Jarov.

E în curs de realizare și filmul pentru cinemascop „Floarea soarelui“, după o altă operă a scriitorului

La clubul uzinei „Krasnii Proletarii“ din Moscova a fost inaugurat un studioul teatral Studioul e patronat de actorii teatrului M.H.A.T., conducerea sa artistică fiind încredințată lui M. Kedrov, artist al poporului al U.R.S.S. Studioul numără 70 de artiști amatori din uzină, care au fost selecționați de o comisie a M.H.A.T.-ului, în urma unui concurs.

UN VIVARIU URIAŞ

Marea Kuibişev, care ocupă o suprafaţă de 6.000 km.p. a fost transformată într-un uriaş vivariu, care va furniza anual Uniunii Sovietice 30 de milioane puişti de crap, sturioni etc.

O staţiune ştiinţifică în apropiere de Ulianovsk şi zeci de colhozuri şi sovhozuri piscicole vor lua fiinţă în scurt timp în preajma acestui uriaş rezervor de peşte.

TAXIURI AERIENE

Oraşul kazah Kzîl-Orda dispune, în afara obişnuitelor staţii de taxiuri, şi de o staţie de taxiuri aeriene.

Taxiurile aeriene, avioane de o construcţie specială, care pot ateriza pe porţiuni mici de teren, sînt folosite de oraşeni pentru deplasările în regiune, iar de ţărani pentru transportul produselor agricole la pieţele oraşului.

PE INSULELE KURILE

Arhipelagul Kurilelor, situat de-a lungul coastei orientale a Uniunii Sovietice îşi schimbă an de an înfăţişarea.

Recent, numeroaselor întreprinderi industriale şi locuinţelor construite în ultimii patru ani în arhipelag, li s-au adăugat, în regiunea meridională a insulei Paramuşir, odinioară pustie, un combinat pentru prelucrarea produselor rezultate din vîntoarea balenelor, fabrici de conserve şi alte întreprinderi legate de pescuit.

SANATORIU COLHOZNIC

În regiunea Cerkassî, Ucraina, va fi dat în curînd în folosinţă un nou sanatoriu construit din fondurile colhozurilor.

Sanatoriul, care dispune de 200 de paturi, cabinete medicale, o staţiune termală şi un laborator, este unul din cele aproape 700 de stabilimente medicale construite de colhozurile ucrainene în ultimii doi ani.

ATLAS DE PLANTE MEDICINALE

Aproape 40 la sută din medicamentele sovietice sînt fabricate din plante medicinale.

Pentru o mai bună cunoaştere a acestor plante nu numai de către specialiştii, dar şi de către marele public, Editura sovietică pentru literatura medicală a scos recent de sub tipar un „Atlas al plantelor medicinale din U.R.S.S.“.

PE CHEIURILE MOSCOVEI

Pe cheiul Kropotkin din Moscova se află actualmente în construcţie cea mai mare piscină din lume.

În jurul uriaşei construcţii, care ocupă suprafaţa de 13.000 mp. va fi amenajat un parc de trei hectare şi jumătate.

DE SAPTE ORI CIT NIAGARA

Specialiştii sovietici lucrează în prezent la planurile unui baraj de beton de 250 metri înălţime care va îndigui apele riului Inguri din munţii Georgiei.

Cascada ce va lua naştere în urma construirii noii hidrocentrale va avea o înălţime de şapte ori mai mare decît vestitele căderi de apă ale Niagarei. Interesantă şi concepţia proiectului: sala maşinilor va fi instalată la o adîncime de 350 de metri.

Kogan şi Rostropovici pe estrada Ateneului

Multă vreme ne va stăpîni amintirea excepţionala săptămînă muzicală care a marcat începutul manifestărilor artistice ale Lunii prieteniei romîno-sovietice. A intrat în numai trei zile, pe aceeaşi estradă de concert, pe Emil Ghilels, Leonid Kogan şi Mstislav Rostropovici constituie fără îndoială un eveniment muzical pe care orice capitală l-ar rîni cu prisosinţă.

Pe tînărul şi maturul Leonid Kogan l-am urmărit în cadrul unui recital şi în trei lucrări concertante alături de Filarmo-nica de Stat George Enescu, sub conducerea lui Mircea Basarab. Virtuoz prin excelenţă, violonistul sovietic a excelat mai ales în repertoriul ce se sprijinea pe o tehnică avansată. Dacă Poenul de Chausson şi Sonata în Sol major de Brahms i-au corespuns într-o măsură mai mică temperaturii său vibrant, în schimb Sonata nr. 3 în Do major pentru vioară solo de Bach a cunoscut o interpretare cum rareori ne-a fost dat s-o întîlnim. Nu numai siguranţa mecanicului mîinii stîngi, tonul generos din registrul grav, egalitatea şi scilicet a aceluşi şiraş de sunete din finalul Sonatei lui Bach ne-au mişcat, cît mai ales autenticitatea stilului şi frumuseţea construcţiei sonore. Piesele mici de Glazunov, Prokofiev şi Wieniawski au completat armonios latura virtuozică a lui Kogan.

Un veritabil tur de forţă a realizat în concertul Filarmo-nic cu Dublul concert de Bach (alături de soţia sa, Elisabeta Ghilels), Concertele de Beethoven şi Hacıaturian. De o mare valoare artistică va rămîne interpretarea spumoasă a lucrării maestrului sovietic, unde Kogan a ştiut să sublinieze optimismul concertului, ce părea adeseori o jucărie în mîna unui magician. Nu vom uita apoi căldura Larghetto-ului şi sprinteneala Rondo-ului din Concertul de Beethoven.

Reîntîlnirea cu Mstislav Rostropovici a fost o revelaţie. Lăsînd la o parte amănuntul că a apărut pe podiumul Ateneului după o singură repetiţie făcută cu cîteva ore înaintea concertului, după ce în seara premergă-

toare prezentase la Moscova o primă audiţie a lui Şostakoviç, Mstislav Rostropovici s-a dovedit — în ciuda vîrstei (32 de ani!) — un muzician complet. Violoncelistul sovietic ne-a încîntat în piesa lui Saint-Saens, ne-a emoţionat în Variaţiunile rococo de Ciaikovski şi ne-a fermecat în Sarabanda de Bach (oferită în

supliment). Vom putea oare uita impetuozitatea aceluşi Allegro non troppo din concertul compozitorului francez, măiestria filărului unui sunet prelung pînă la imperceptibil sau splendida cadenţă din spiritele variaţiuni ale creatorului Pateticii, fără a mai aminti de acea demonstraţie de ton, tehnică şi sensibilitate din pagina lui Bach? Mstislav Rostropovici a făcut din instrumentul său o veritabilă orchestră, uimitor de variată ca timbru şi culoare. Fără îndoială, că Pablo Casals şi-a găsit egalul în violoncelistul sovietic. — Păcat de lipsa de acordaj a suflătorilor orchestrei. Filarmo-nica de Stat, care s-a dovedit aceeaşi formaţie cu experienţă, matură, capabilă de realizări artistice remarcabile, trebuie să nu neglijeze aceste „amănunte“, mai ales în rolurile dificile de partener al marilor interpreţi de peste hotare. Mircea Basarab a deţinut bagheta şi la acest concert, publicul răsplătindu-i cu dărnice eforturile.

Aşteptăm să-i vedem cît mai des pe oaspeţii acestui neuitat festival muzical din octombrie.

Viorel Cosma

Manifestări variate

Numeroase manifestări au avut loc zilele acestea în oraşul Iaşi. La Casa prieteniei romîno-sovietice şi la Casa universităţii au avut loc conferinţele „25 ani de la înfiinţarea Asociaţiei „Amicii U.R.S.S.“, „Vizita lui N. S. Hruşciov în S.U.A.“ şi „Republicile Sovietice în următorii 7 ani“. N. P. Latîşev, şeful catedrei de economie politică de la Institutul pedagogic din Voronej, oaspete al oamenilor de ştiinţă din Iaşi, a ţinut la Universitatea „Al. I. Cuza“ conferinţa „Legea economică fundamentală a socialismului“.

Opera de stat a prezentat un spectacol festiv cu opera „Evgheni Oneghin“, iar la Palatul culturii s-a deschis expoziţia „Tradiţiile unei vechi prietenii“ organizată de Consiliul regional A.R.L.U.S. în colaborare cu Arhivele statului şi Biblioteca Centrală universitară din localitate.

Expoziţia prezintă documente şi manuscrise în limbile slavonă şi romînă, cele din urmă tipărite la Iaşi cu meşteri veniţi din Rusia, reproduceri după diferite stampe care ilustrează prietenia de veacuri dintre poporul român şi poporul rus.

La Casa prieteniei

Am avut prilejul să asist, duminică dimineaţa, la Casa prieteniei romîno-sovietice din Capitală, la o manifestare deosebită. De data aceasta, încăpătoare sala de spectacole a Casei prieteniei nu găzduia ca de obicei oaspeţi maturi, ci sute şi sute de pionieri din Capitală, adunaţi să sărbătorească, dimpreună, prietenia lor cu pionierii sovietici.

Talazul înspumat al bluzelor albe, roşul ca de pară al cravatelor înodate cu mîndrie la gît, feţele copiilor mărturisind nestăvilita bucurie a tineretii imprimau întregii adunări un aer viu, sărbătorec.

... În tăcerea gravă, prevestitoare a solemnităţii ce avea să urmeze, urcă pe estradă, în sunet de trîmbiţe şi răpăit de tobe, garda drapelului roşu al organizaţiei de pionieri din oraşul Bucureşti. Se dă raportul, apoi pionierul Şabac Călin rosteste mesajul de salut către pionierii sovietici:

„Noi, pionierii din Bucureşti, capitala Republicii Populare Romîne, întruniţi astăzi la Casa prieteniei romîno-sovietice cu prilejul sărbătoririi Lunii prieteniei romîno-sovietice, transmitem un cald şi frăţesc salut pionierilor din oraşul Moscova, capitala Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste şi tuturor pionierilor sovietici, prietenii noştri dragi...“

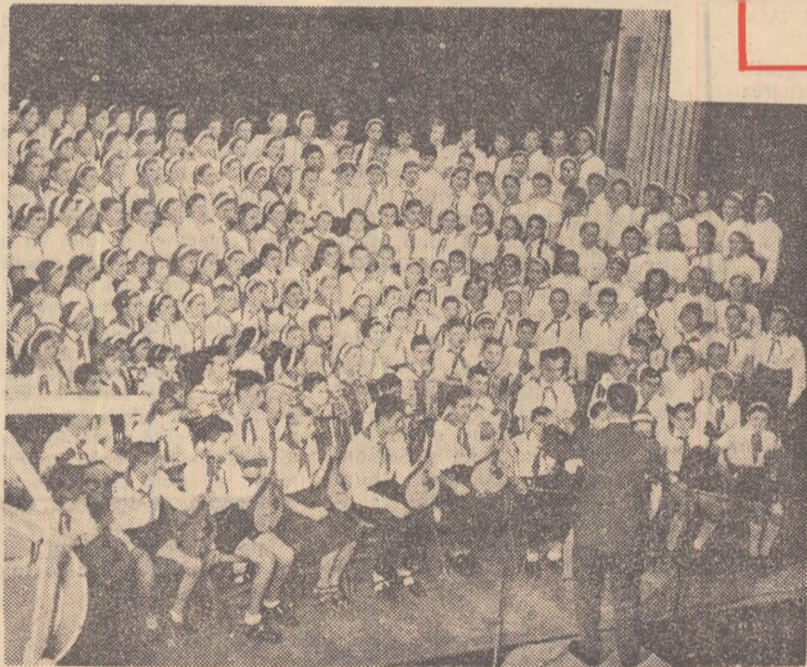
Pionierii Niculescu Mihai şi Ion Florica au vorbit apoi despre neuitatele zile de vacanţă petrecute în tabăra pionierească de la Artek, în Crimeea.

Deodată estrada se umple şi ea de bluze albe. Este corul şi orchestra de copii a Casei prieteniei. Formaţia execută un repertoriu variat: cîntecul popular rus „Variag“, „Cîntec de pace“ de Listov, „Cîntecul prieteniei“ de Goranov, „Sub steagul partidului“ de Matei Socor etc. etc. Fiecare melodie culege ropote de aplauze.

Un veritabil ansamblu pionieresc, format din 230 de copii în vîrstă de numai 8-14 ani, elevi ai şcolilor elementare şi medii din Capitală! Deşi tînăr, fiinţează abia din ianuarie 1959, ansamblul a făcut în scurt timp progrese mari. Un rol de seamă în aceste progrese l-au jucat străduinţele depuse de dirijorii Marin Pîslaru şi Alexandru Pleşca.

A fost într-adevăr, un spectacol reuşit, pe care Casa prieteniei l-ar putea organiza şi în alte împrejurări.

A. B.

Corul şi orchestra de copii ale Casei prieteniei romîno-sovietice din Bucureşti

În regiunea Cluj

În întreprinderi şi instituţii, la cluburile muncitoreşti şi casele raionale de cultură, la colţurile roşii şi căminele culturale din regiunea Cluj au loc numeroase conferinţe închinare succeselor dobîndite de oamenii sovietici în construirea comunismului, seri literare în care sînt prezentate şi discutate ultimele creaţii ale literaturii sovietice, se deschid expoziţii, sînt prezentate bogate programe artistice.

La clubul uzinelor „Industria sîrmii“ din Cimpia Turzii, a avut loc o adunare a tinerilor muncitori în cadrul căreia s-a vorbit despre contribuţia tineretului sovietic la opera de construire a comunismului. În oraşul Cluj, artiştii de la operele romînă şi maghiară şi formaţii ale Casei de cultură a studenţilor au prezentat, la Casa universitarilor, un concert festiv.

Serbare la Răcari

Duminică, 11 octombrie a avut loc în comuna Răcari, regiunea Bucureşti o mare serbare a prieteniei romîno-sovietice, la care au participat mii de oameni ai muncii din localitate şi raioanele învecinate.

După conferinţa „15 ani de prietenie şi colaborare rodnică romîno-sovietică“ rostită de tov. C. Paraschivescu-Bălăceanu, preşedintele Consiliului regional A.R.L.U.S., a urmat un bogat program de manifestări artistice şi sportive. La program şi-au dat concursul cunoscuţi solişti ca Ioana Radu Gaby Pascu, Nicu Stoencescu, artistul Vasile Tomazian, Teatrul de estradă al Sfatului popular al regiunii Bucureşti. Ansamblul de cîntece şi dansuri C.F.R. Giuleşti şi formaţii artistice din raioanele Răcari, Titu, Alexandria, Roşiori, Giurgiu etc.

Tot în cadrul acestei manifestări au fost organizate o expoziţie de maşini şi produse agricole şi expoziţii documentare şi de artă aplicată.

Ştafeta prieteniei

Tradiţionala ştafetă a prieteniei romîno-sovietice, organizată în cinstea celei de a 42-a aniversări a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, la care vor participa mii de sportivi din ţara noastră, se va desfăşura în etapa finală pe 5 mari trasee: Baia Mare-Bocău, Timişoara-Bucureşti, Craiova-Bucureşti, Constanţa-Focşani, Vatra Dornei-Iaşi. Sportivii care vor purta ştafeta pe traseul final vor porni din Bucureşti la 4 noiembrie şi vor ajunge la Iaşi la 5 noiembrie, pentru a o preda sportivilor sovietici, într-un cadru festiv la punctul de frontieră Ungheni.

Expoziţia „Arhitectura sovietică“

În ziua de 12 octombrie la Casa prieteniei romîno-sovietice din Capitală s-a deschis o expoziţie a arhitecturii sovietice. Expoziţia prezintă numeroase proiecte de construcţii, între care şi proiectele de concurs recent terminate ale Palatului Sovietelor din Moscova, care caracterizează eforturile creatoare ale arhitecţilor şi constructorilor sovietici în marea operă de construire a comunismului.

Răspundem cititorilor

ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A U.R.S.S.

Am citit în comentariile apărute în ziare, referitoare la impresionantele realizări ale științei și tehnicii sovietice, că o importantă contribuție la aceste realizări a adus-o Academia de Științe a U.R.S.S. V-aș fi recunoscător dacă mi-ați putea da unele date despre organizarea Academiei de Științe a U.R.S.S. și despre activitatea ei — ne scrie tov. Gheorghie Popovici, student la I.S.E.P.

Academia de Științe a U.R.S.S. întemeiată acum 230 de ani, este forul suprem al activității științifice sovietice și este condusă de savanți cu renume mondial ca academicienii Alexandr Nesmeianov (președinte) Ivan Bardin și Konstantin Ostrovitianov (vicepreședinți) și Alexandr Topciiev (secretar general).

Activitatea de cercetare este repartizată între institutele, laboratoarele, observatoarele, stațiunile biologice și muzeele Academiei. Pe lângă Academia de Științe a U.R.S.S. funcționează o serie de societăți științifice ca: societatea „Mendelev”, societatea botanică, mineralogică, geografică etc. precum și numeroase filiale.

Membrii Academiei și cercetătorii din institute se ocupă nu numai cu elaborarea teoretică a problemelor științifice, ci acordă un important sprijin practic industriei, agriculturii, transporturilor sovietice. Mari construcții, ca de pildă hidrocentralele de la Kuibișev și Stalingrad, canalul Volga-Don, prima centrală ato-

mică din lume, au fost realizate cu participarea activă a Academiei de Științe.

Rezultatele fructuoase dobândite de Uniunea Sovietică în domeniul fizicii nucleare, al semiconductorilor, luminiscentei, acusticii, construcțiilor de avioane sau în domeniul zborurilor cosmice, au de asemenea la bază cercetările multilaterale întreprinse de Academia de Științe a U.R.S.S.

METROUL DE MIINE AL MOSCOVEI

Am citit multe despre metroul din Moscova, una din cele mai moderne și mai frumoase construcții de acest fel din lume. M-ar interesa totuși să aflu și alte amănunte despre această grandioasă construcție, de pildă, extinderea pe care o va avea în viitor, ținând seama de continua dezvoltare a capitalei sovietice — ne scrie tov. Constantin Mizea, de la Intreprinderea de transporturi București.

În clipa de față, lungimea totală a liniilor metroului din Moscova este de 70 de kilo-

metri. În următorii șapte ani, rețeaua metroului va spori, însă, până la 120 de kilometri, iar numărul stațiilor de la 60 la 100.

Noile linii vor lega între ele cartierele cele mai populate ale orașului. Una din aceste linii, care a și intrat în funcțiune, prelungește traseul Pokrovka-Arbat și ajunge până în cartierul Fili, odinioară veche barieră a Moscovei. Alte linii vor lega centrul orașului de cartierul de sud-est, cu stația terminus în apropierea Universității Lomonosov.

Paralel cu liniile de metrou vor fi construite noi stații încăpătoare, moderne. De pildă, sub gara Kazan se află în construcție o imensă sală de așteptare (80 x 20 m).

Ca un amănunt suplimentar, vă informăm că în Uniunea Sovietică metroul este considerat ca unul din mijloacele de locomotie ale viitorului. La Leniograd, de pildă, va fi dată în folosință până în 1962 o nouă linie de 6 km, iar la Kiev primul metrou va începe să circule în următorii doi ani, legând malul drept al Niprului de centru și gară.

Moda

Având de scris un articol despre moda toamnei 1959 și îngăduindu-i-se intrarea în sanctuarele cu strălucire păzite ale creatorilor, după ce s-a tot uitat prin gaura cheii ca să prindă cit de cit un amănunt, o cit de vogă indicație menite a satisface curiozitatea cititoarelor sale, o ziaristă pariziană le propunea, pentru sezonul acesta, următoarele:

tru părinți, gospodărești și, firește, modă. Aici ne oprim. În U.R.S.S. moda nu se creează cu obloanele trase. Creațiile Elenei Tomacevici, ale Lidiei Averianova, ale Clarei Pobedinskaia, Liudmilei Șipova de la casa GUM din Moscova sînt fotografiate și explicate, să le înțelegă toată lumea. Impresionează faptul că sînt foarte elegante, dar, mai ales, că sînt foarte

Autumnală

ORIZONTAL 1)

„Iat-o!... Sus pe deal, la strungă, / Așternind pămîntului / Haina ei cu trenă lungă / De culoarea vîntului...” (G. Topirceanu) —

Fabrică de... vin 2) „Ce să mai stai și timpul să-ți pierzi / Cu niște struguri cruzi și verzi / Și... fără de-ndoială? / N-au trebuință dinții-acum de strepezeală” (I. A. Krilov) —

Pilulă cu... vin 3) Varietate de struguri și de vin 4) Un pahar într-un picior... —

Verbul care te scoate din încurcătură 5) Un amic caruia i s-a pierdut urma —

Ave! — Ploaie la plural 6) Sfirșitul unui cerb! — Tragedie de Corneille —

Acum 7) „Întirziată fără vreme / Se plimbă Toamna prin grădini / Cu faldurii hlamidei plni / De...” (G. Topirceanu) 8) Apăru pe neașteptate — Chiuitură —

Pictor romin, autorul pinzelor „Struguri”, „Struguri și mere” „După culesul viei” etc. 9) Una din cele mai însemnate regiuni viticole din țară (2 cuv.) 10) Pe... în cronici —

Prinz pentru Grivei 11) „Ziua scade, noaptea... / Și frunzișul mi-l rărește” (M. Eminescu) — „Într-o clipă alarmate, / les din șanțuri vrăbiile / Papura pe... se zbate / Legându-și săbiile” (G. Topirceanu) 12) Asia! —

Autorul versurilor: „Îți mai aduci aminte, doamnă? / Era tîrziu și era toamnă...”

VERTICAL: 1) Toamna la început și la sfîrșit! — „Toamna în...”, poezie de G. Topirceanu — „Cu o... vin curat / Mulți bolnavi s-au vin-deca-ti” 2) Altă poezie autumnală de G. Topirceanu —

Soare... apus! 3) Cîrja... vișei de vie (pl.) — Zăvoare 4) Acțiunea mimului —

Azi... într-un adăpost — Spus la început! 5) Ilariant — Ochii care nu se văd 6) Acuși! — „Bun e... ghiurghiului”, cîntec popular —

Epocă 7) Zahăr pentru marmeladă — Anul viitor (reg.) 8) Altă varietate de struguri și de vin (pl.) —

Lac mare în U.R.S.S. 9) Limba lui Pușkin — „Rădăcinile sint...”, roman de Zaharia Stancu 10) Ospăț —

Teme fără început! — Sfirșit de vals! 11) Jumătate must! — Ploaie la singular — Onomatopee lacustră 12) „Un... de aur pe-al ei umăr, / Ea trece mîndră la vînat / Și peste frunze fără număr / Abia o urmă a lăsat” (M. Eminescu) —

Autorul versurilor: „Afară-i toamnă, Irunza-împrăștiată, / Iar vîntul zvîrle-n geamuri grele picuri...”

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

Poșta redacției

Nicu Marinescu — com. Dăeni, regiunea Constanța. E de preferat să scrieți în limba rusă.

Constantin Plăvișescu — Călimănești. Vi se va trimite răspuns prin poșta.

Eleonora Maior — com. Sînpetru german. Scrisoarea dv. a fost tradusă și expedită Zinaidei Kirienko.

Aurel Bodiu — Oradea și Nicolae Dem. Cristin — București. Trimiteți poeziile unei reviste literare.

Iliaș Ileana — G.A.S. Dumbrăveni. Lui Alexei Batalov i se poate scrie la studioul „Lenfilm” din Leningrad, iar lui Leonid Haritonov la studiourile „Mosfilm” — Moscova.

Umor

La telefonul public
desen de L. și I.
Cerepanov

Miine sîmbătă 17 octombrie

PREMIERĂ
LA
CINEMATOGRAFELE
PATRIA
ȘI BUCUREȘTI

UN FILM
cu
S. BONDARCIUK, P. BO-
RISKIN, Z. KIRIENKO

Ecranizarea povestirii lui
M. Șolohov; Scenariul: S.
Lukin și F. Sahmagonov;
Regia: Serghei Bondarciuk;
Imaginea: V. Monahov.

Incheind la
ADAS
ASIGURARI
DE VIATA
realizati:

- prevedere pentru voi și familiile voastre
- economie
- participati la tragerile lunare de amortizare

DAVE ADRIAN: Intâlnirea mea cu N. S. Hrușcirov

Unul dintre cele mai importante momente ale vizitei lui Nikita Sergheevici Hrușcirov în S.U.A. a fost întâlnirea prietenească cu muncitorii din portul San Francisco. Ea a avut loc în clădirea sindicatului docherilor condus de Harry Bridges. Evenimentul, care nu fusese inclus în program, s-a petrecut în dimineața zilei de 21 septembrie, iar la prânz toate ziarele au reprodus cuvintele lui Nikita Sergheevici Hrușcirov care a declarat că va duce cu sine din America o șapcă albă de muncitor portuar „ca pe una dintre cele mai scumpe amintiri”.

În aceeași zi am reușit să aflăm numele muncitorului care oferise conducătorului Statului sovietic modestul lui dar. Iar după ce ziarul „Dispatcher”, organul sindicatului, a publicat amănunte privitoare la întâlnirea cu N. S. Hrușcirov, numele muncitorului a devenit cunoscut în întreaga Californie. Îl cheamă Dave Adrian.

L-am chemat la telefon cu rugămintea să ne vorbescă despre neuitata întâlnire. Interlocutorul nostru abia se înfiorase de la lucru, totuși a răspuns cu plăcere la întrebările noastre.

— Lucrez de cîțiva ani în port — ne-a spus el. — Premierul Hrușcirov a venit dis-de-dimineață să viziteze portul San Francisco. Eu mă aflam la dana 41 și l-am zărit îndată. Apoi am aflat că ar dori să se întâlnească cu muncitorii din port. Iar cînd peste o oră și ceva premierul a sosit la sediul sindicatului, îl așteptau vreo 500 de muncitori și membri ai familiilor lor.

L-am întâmpinat cu urări de bun venit. Cu toate că poliția ne ținea în friu, animația era așa de mare că n-am izbutit să aud și să văd totul.

Ideea de a-i da lui Nikita Sergheevici șapca mi-a venit pe neașteptate. De altfel, la noi există obiceiul de a dăruia ca amintire oaspeților de onoare o șapcă muncitorească. După ce am reușit să mă strecur printre cordoanele poliției și printre cei care formau paza și am ajuns lângă premier, am văzut că își scosese pălăria. Atunci i-am oferit imediat șapca mea. Hrușcirov probabil că l-a întrebat pe traducător de ce fac asta. Iar cînd i-am spus că i-o dau ca amintire, mi-a oferit îndată pălăria lui. „Ia-o — a spus el, — facem acest schimb în numele păcii”.

Mulțimea se îmbulzea în așa hal, încît la început n-am apucat să spun decît „Hallo” și abia mai tîrziu ne-am strîns miinile. După aceea Hrușcirov a rostit o scurtă cuvîntare și ne-a transmis un salut din partea muncitorilor sovietici. Cei de față au aplaudat zgomotos cuvintele lui.

Apoi Dave Adrian ne-a povestit despre zilele care au urmat după plecarea lui N. S. Hrușcirov din San Francisco.

— Darul premierului Hrușcirov a devenit obiectul atenției întregului oraș. Toți vor să vadă pălăria, mă întrebă unde o țin, și chiar mi-i teamă să nu mi-o fure cineva. Mi s-a spus că la sindicat se primesc multe telefoane, toți vor să știe ce-i cu pălăria. Mi s-a oferit pentru ea o sumă uriașă — cinci mii de dolari. Firmele comerciale mă roagă să le-o închiriez temporar, ca să o expună în vitrină, și-mi propun pentru asta bani grei.

Ce e drept, am acum nevoie de bani fiindcă vreau să-mi ajut un prieten. A orbîț în copilărie la vîrsta de cinci ani dar conform legii poate primi pensie abia peste cîțiva ani. Prietenul meu invață la universitate. Este foarte capabil, se pregătește să devină istoric. Trăiește și invață numai mulțumită ajutorului pe care i-l dau prietenii.

Totuși pălăria am să o păstrez! La urma urmei (așa judec eu) este un semn de atenție nu numai față de mine, ci și față de întregul nostru sindicat. Darul nu este o operație comercială, ci un simbol al prieteniei muncitorilor, a popoarelor noastre.

Sindicatul nostru se pregătește să trimită o delegație în Uniunea Sovietică. Încă nu se știe precis cînd, dar în orice caz aș dori foarte mult să vizitez țara dumneavoastră. Nu pentru că am dăruit șapca mea, să nu credeți una ca asta! Ci pentru că vreau să văd totul cu proprii mei ochi.

L-am întrebat pe Dave dacă a aflat despre lansarea noii rachele sovietice.

— Da, — ne-a răspuns. — Am citit în ziar. Sint întotdeauna bucuroși cînd se face un nou pas înainte. Așa e bine!

Convorbirea s-a prelungit multă vreme. La sfîrșit l-am rugat pe interlocutorul nostru să ne spună ce crede el și prietenii lui despre rezultatele vizitei lui N. S. Hrușcirov în America. Dave ne-a răspuns:

— Muncitorii pe care îi cunosc eu nu vor război. Și e firesc. Nici un om care muncește nu vrea război. Toți oamenii muncii, oriunde ar trăi au aceleași interese, aceleași năzuințe. Am fost marinar, am cîntărit aproape întreaga lume și știu că muncitorii nu se pot urî unii pe alții.

Cei mai mulți dintre muncitorii din San Francisco sint bucuroși că orașul nostru l-a întâmpinat cu atîta prietenie pe Hrușcirov. Sint bucuroși că vizita a contribuit la slăbirea încordării dintre țările noastre. Eu cred că popoarele noastre trebuie să colaboreze în interesul păcii și al progresului. Deosebirile naționale sau sociale nu trebuie să fie o piedică. Trebuie să ne întrecem și să trăim în pace

N. Kurdiumov

Luna prieteniei în U.R.S.S.

Concomitent cu manifestările prilejuite de Luna prieteniei romîno-sovietice în întreaga țară, în Uniunea Sovietică au loc manifestări similare, menite să facă cunoscute publicului sovietic poporul și țara noastră, succesele dobîndite de oamenii muncii romîni pe calea construirii socialismului.

În ziua de 9 octombrie, a avut loc la Moscova o adunare a reprezentanților opiniei publice din Capitala Uniunii Sovietice, convocată de Asociația de prietenie sovieto-romînă. La adunare au luat cuvîntul Evghenî Afanasenko, ministrul Învățămîntului al R.S.F.S.R., președintele Consiliului de conducere al Asociației de prietenie sovieto-romînă și Tiberiu Petrescu, însărcinat cu afaceri ad-interim al R.P.R. la Moscova.

În încheierea festivității, asistența a vizionat filmul documentar realizat de cineștii romîni și sovietici „Pe drumurile Romîniei”.

Poporul nostru, realizările lui sint în aceste zile de sărbătoare mai mult ca oricînd în atenția presei, a opiniei publice sovietice.

Într-unul din ultimele sale numere, ziarul „Sovetskaia kultura” publică, de pildă, o elogioasă cronică muzicală în legătură cu turneul în U.R.S.S. al cîntărețului român Nicolae Herlea.

Și expoziția graficianului român Gy Szabo Bela, deschisă la secția din Leningrad a Uniunii Artiștilor Plastici din R.S.F.S.R., se bucură de mare succes, ea a fost vizitată de aproximativ 10.000 de amatori de artă plastică.

„Am făcut cunoștință cu operele unui remarcabil maestru al gravurii” — a notat în cartea de impresii a expoziției, unul din cei mai în vîrstă pictori din Leningrad, Adrian Kaplun. Gravurile lui Szabo Bela îmi plac deosebit de mult”.

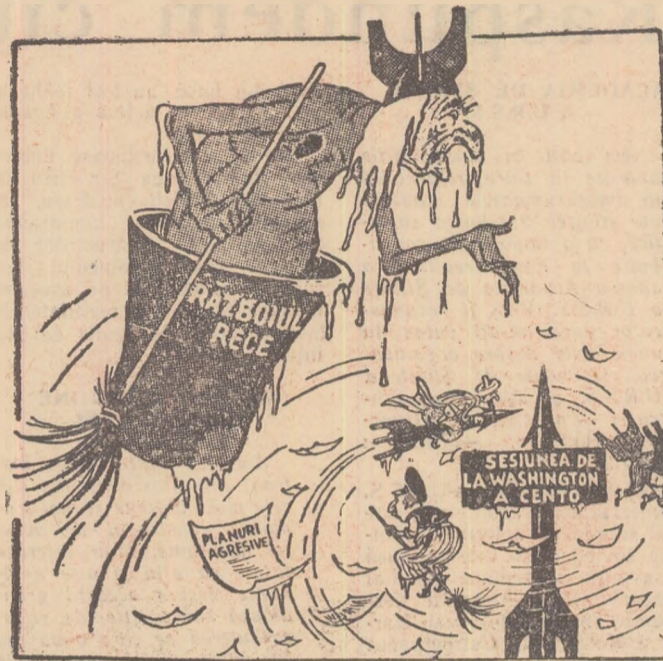
Socoteala din tîrg...

Dînd sfaturi conștraților săi pentru vremuri de grea cumpănă, faimosul Ignazio de Loyola, întemeietorul ordinului Iezuiților, îi povățuia: „Dacă nu intră capul, viră-ți coada!”

În vremuri apropiate de noi, de această recomandare s-au folosit o seamă de cardinali francezi. Văzînd că muncitorii dau tot mai rar pe la biserică, că în loc să-și plece smeriții genunchii în fața altarului participă la mitinguri, organizează greve și se ridică împotriva războiului din Algeria, au hotărît, după sfatul lui Loyola, „să-și viră coada” în mișcarea sindicală a muncitorilor francezi. Hotărîrea a fost imediat inclusă într-un plan boțezat „marșul spre Paris”.

Conform acestui plan, 150 dintre cei mai buni preoși tineri au fost deprinși să muncească și trimiși în uzine și fabrici, cu misiunea de a insufla muncitorilor ideea smereniei și a pocăinței, gîndul de a rupe cu sindicatele și cu mișcarea muncitorească

La început cardinalii s-au bucurat grozav. Dar se știe, toamna se numără bobocii. Așa că după cîțva timp, cînd au prins să cerceze situația, s-au îngrozit. Proaspeții „misionari”, nu numai că nu le împliniseră porunca, dar căzuseră chiar ei în ispită. Cei mai mulți au rupt cu biserică și s-au înscris în sindicate, iar douăzeci și cinci de „preoți-muncitori” încălcînd jurămintul, s-au căsătorit.

La închiderea sesiunii CENTO

Sarabanda vrăjitoarelor...

desen de M. Abramov

O bombă la graniță

Acum cîțva timp, la punctul de frontieră Bléharies, luarea aminte a poliștilor belgieni a fost atrasă de pasagerul unui automobil, care ascundea ceva sub haină. Crezînd că-i vorba de o contrabandă de coniac francez, vameșii l-au somat să arate obiectul, care s-a vădit a fi... o bombă, conținînd un kilogram dintr-o puternică substanță explozivă.

În automobil se aflau Berthommier, fost deputat poujadist în Adunarea Națională; Claude Housseaux, fost parașutist, acum proprietar al unui atelier de lăcătușerie și dentistul André Kuzareu, membru al „Uniunii pentru apărarea noii republici”. Arestați de autoritățile belgiene, cei trei au mărturisit că se duceau în Belgia spre a „lichida” un algerian, membru al Frontului național de eliberare a Algeriei.

Întîmplarea de la Bléharies a provocat scandal. Ea e amplu comentată acum de presa franceză și de întreaga presă vest-europeană. Prinderea în flagrant delict a celor trei francezi „ultra” a aruncat o nouă lumină asupra activității subversive a diverselor organizații secrete care acționează în Franța și în țările limitrofe.

Mai întîi, arestarea lui Berthommier și a complicilor lui a dovedit că în Franța există organizații cu caracter vădit fascist, strîns legate de organizațiile similare din Algeria. Se știe că Berthommier a fost de mai multe ori în Algeria, unde are prieteni buni printre inițiatorii putch-ului militar fascist de la 13 mai și printre membrii grupului terorist care au săvîrșit atentatul provocator împotriva generalului Salan, atentat care a stîrnit multă zarvă la timpul lui.

Nu strică să arătăm că autorii multor acțiuni teroriste săvîrșite în ultimii ani în Franța și în dreptate atît împotriva organizațiilor democratice cît și, în anume cazuri, chiar împotriva instituțiilor guvernamentale au rămas pînă acum „nedescoperiți”. Opinia publică își amintește printre altele, de bomba care a explodat anul trecut în casa receptorului din orașul Étampes, unde locuiește Berthommier. „Arestarea lui Berthommier — scrie în legătură cu cele de mai sus săptămînalul „Express” — va impune desigur reluarea cercetării unui număr de dosare date uitării”.

„Cazul Berthommier” a pro-

pus o puternică impresie și asupra țării vecine cu Franța, a căror opinie publică e de multă vreme neliniștită de activitatea desfășurată pe teritoriul lor de o seamă de grupări de spionaj și de teroriști străini. Nu mai departe decît în iulie trecut, două ziare belgiene „Libre Belgique” și „La Gauche” au publicat o serie de articole despre „Mîna roșie” — o organizație teroristă secretă care acționează în special împotriva reprezentanților Frontului algerian de eliberare națională.

Referindu-se numai la date oficiale, publicate de autoritățile belgiene, la informații furnizate de organele de anchetă vest-germane și belgiene, inclusiv declarația procurorului general din Frankfurt, Wolf, cele două ziare au întocmit atunci o lungă listă de acte de diversiune și de asasinat în care erau implicate „Mîna roșie” și alte organizații care-i urmăresc pe reprezentanții algerieni de peste hotare, ca și pe cetățenii de alte naționalități, bănuți că ar vinde arme rezistenței algeriene.

Presa belgiană subliniază că în niciunul din aceste cazuri făptașii n-au fost „descoperiți”. Totuși ziarele sint unanime în a socoti că firele „Mîinii roșii” duc spre Paris. În sprijinul acestei afirmații ele arată că creșterea numărului de acte de diversiune comise în Belgia a coincis cu apariția în această țară a unui anume colonel Mercier — agent al Biroului II francez, recent expulzat din Elveția pentru activitate ilegală.

În cea mai mare parte, ziarele franceze se raliiază concluziilor presei belgiene. „E în afară de orice îndoială — a scris corespondentul din Bruxelles al ziarului „Combat” — că atentatele comise în Belgia s-au soldat în primul rînd cu victime printre membrii Frontului național de eliberare a Algeriei. Aici se crede că atentatorii vor izbuti să treacă fără mari dificultăți granița franceză”.

„Combat” a scris asta la 26 septembrie; după numai o săptămînă Berthommier și complicii lui au fost arestați la Bléharies. Autoritățile belgiene care se ocupă de anchetarea cazului Berthommier sint deocamdată discrete. Împrejurare care nu împiedică, însă, opinia publică din Belgia și din Germania occidentală să ceară întărirea măsurilor de apărare împotriva activității serviciilor de spionaj străine. Presa belgiană protestează în unanimitate împotriva fărâdelegilor comise de organizațiile teroriste „ultra” din Franța pe teritoriile țării vecine.

S. Zikov

SĂPTĂMÎNA